БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 172 (17.758). ● 25 июль 1980 йил, жума ● Баҳоси 2 тийин.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

23 июль куни СССР Министрлар Советининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани ва СССР Давлат бюджетининг 1980 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари кўриб чиқилди.

Партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумининг қарорларини бажариш соҳасидаги тадбирлар амалга оширилганлиги, шунингдек В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини нишонлаш учун авж олдириб юборилган социалистик мусобақа натижасида 1980 йилнинг биринчи ярмида мамлакат экономикасини янада ривожлантириш ва халқ фаровонлигини ошириш таъминланди.

1980 йилнинг биринчи ярмида саноат ишлаб чиқариши ўтган йилнинг шу давридаги 3,5 процент ўрнига 4,2 процент ўсди. Саноат маҳсулотини реализация қилиш плани бажарилди.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш давом эттирилди. Кўклам фасли узоқ давом этишига қарамай, кўкламги дала ишлари қисқа муддатларда ўтказилди ва экиш плани бажарилди. Ҳамма жойда экинлар парвариш қилинмоқда, пичан ўрилмоқда ва ем-хашак тайёрланмоқда, мамлакатнинг жанубий районларида эса дон экинлари йиғиштириб олинмоқда.

(Давоми иккинчи бетда).

ҚУРИЛИШЛАРДАГИ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ БОСҚИЧ

Капитал қурилишга катта-катта маблағлар ва материал-техника ресурслари сарфланмоқда. Харажатлар қисқа муддатларда қопланиши учун янги қувватларни тезроқ фойдаланишга топшириш ва ўзлаштириш муҳимдир. Ишлаб чиқаришни планлаштириш ва бошқариш системаси муттасил яхшиланган, унинг самарадорлиги оширилган тақдирда ана шунга эришиш мумкин.

«Бошқарувни такомиллаштириш соҳасидаги ҳамма ишда, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида, — вақт омили тўла равишда ҳисобга олиниши лозим. Планлаштириш соҳасида бунинг маъноси шуки, маблағ ва ресурслар билан бир қаторда турли лойиҳаларни тузиш учун талаб этилган муддатларни ҳам, тез самара берадиган вариантларни танлаб олишни ҳам аниқ ҳисобга олиш керак. Рағбатлантириш соҳасида: вақтни тежаганлиги учун рағбатлантириш ва уни исроф қилганлиги учун қаттиқ чоралар кўриш керак. Ишни ташкил этиш соҳасида: ортиқча звеноларни ва бюрократик процедураларни бартараф қилиш, қарорларнинг оператив тарзда қабул қилинишини таъминлаш лозим».

Ўнинчи беш йиллик мобайнида капитал қурилишдаги ишларнинг яхшиланганлигидан далолат берувчи кўпгина мисолларни келтириш мумкин. Коллективларнинг кўпчилиги меҳнатга баҳо беришнинг катта кўрсаткичларидан воз кечиб, ўз куч-ғайратларини пировард натижага эришишга — объектларнинг ўз вақтида ишга туширилишига сафарбар этмоқдалар. Бу план органларини, министрликлар ва идораларни бир йилга мўлжалланган ишга тушириш программаларини яна ҳам муфассал ишлаб чиқишга, ана шу программаларни молиявий ва моддий-техникавий имкониятлар билан маҳкамроқ боғлашга мажбур этди. Илғор коллективларнинг муваффақияти кўп даражада зарур ресурслар билан, меҳнатнинг яхши ташкил этилганлиги билан мустаҳкамланган айни план топшириқларининг конкретлиги билан изоҳланади. Запорожье ва Сирдарё ГРЭСларидаги, Ленинград АЭСидаги, Саяно-Шушенск ва Зея ГЭСларидаги энергоблоклар, Новолипецк заводидаги домна печи, Куйбишев-Лисичанск нефть қувури, Ионав азотли ўғитлар заводидаги комплекс норматив муддатларга қараганда анча барвақт ишлай бошлади.

Мамлакатда фойдаланишга топшириладиган қурилишлардаги ишларни бошқаришда катта тажриба тўпланган. Маҳаллий партия комитетларининг активлиги кучайди, улар «ишчилар эстафетаси» принципига мувофиқ, мусобақани ривожлантиришга, бригада хўжалик ҳисобини, орёлликларнинг узлуксиз планлаштириш системасини, ростовликларнинг «барвақт қурамиз — барвақт ўзлаштирамиз» деб аталган ташаббусини ва бошқа қимматли ташаббусларни оммалаштиришга сезиларли таъсир ўтказмоқдалар. Қурилишларнинг партия штаблари қурилиш барча участкаларининг ҳамкорлигини мустаҳкамлашда, объектларни муддатидан илгари ишга туширишда, иш сифатини оширишда жуда яхши қўл келди.

Шундай бўлса ҳам, КПСС Марказий Комитетининг Пленумларида бир неча марта қайд этиб ўтилганидек, капитал қурилишда ҳали талайгина жиддий нуқсонлар мавжуд. Ишга тушириш программаси йил сайин бажарилмаяпти, маблағлар ва материал-техника ресурслари кўпдан-кўп, шу жумладан иккинчи даражали объектларга сочиб юборилмоқда. Тармоқда қўл меҳнати анча процентни ташкил қилади. Ишлаб чиқариш суст ташкил этилганлиги, бир маромда таъминлаб турилмаганлиги сабабли жуда кўп вақт зое кетмоқда. Хўш, бу нимага олиб келмоқда! СССР Марказий статистика бошқармасининг маълумотига кўра, кўпгина корхоналар ва цехларни қуриш нормалари бир ярим-икки баравар ошириб юборилмоқда. Кўмир, химия, нефтни қайта ишлаш, электротехника саноатида, энергетика машинасозлигида объектларни барпо этиш муддатлари айниқса чўзиб юборилмоқда. Қувватлар ўз вақтида ишга туширилмаётганлиги сабабли давлат ҳар йили олиши лозим бўлганига қараганда, бир неча ўн миллиард сўмлик кам маҳсулот олмоқда.

Пировард мақсад белгиланган, унга эришиш йўллари ва воситалари кўрсатилган, яхши ўйлаб, пухта тузилган план — муваффақиятли ишлаш асосининг асосидир. Бироқ, кўпинча топшириқлар, айниқса объектлар ишга тушириладиган йили коллективларнинг имкониятлари ва моддий-техника ресурслари билан мувофиқлаштирилмайди. Чунончи, лойиҳа-смета ҳужжатлари, маблағлар билан таъминланмаган кўпгина цехлар шу йилги ишга тушириш программасига киритилган, асбоб-ускуналарни етказиб бериш муддатлари тўртинчи кварталгача чўзиб юборилган. Ана шундай хатоликлар оқибатида, корхоналар ўз вақтида фойдаланишга топширилишига гарантия йўқ. Масалан, Озарбайжондаги илғор қурилиш коллективларининг тажрибасидан фойдаланиб, аҳволни яхшилаш мумкин. У ерда ҳужжатлари бўлмаган, етарли маблағлар ажратилмаган объектларни ишга тушириш программасига киритмайдилар. Кейинги икки йил ичида республикада объектлар сони 20 процент камайди, асосий фондларни ишга тушириш эса ошди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг хўжалик юритиш механизмини такомиллаштириш тўғрисидаги қарорида планнинг ташкил этувчилик ролига алоҳида эътибор жалб қилинган. Қурувчиларнинг ишига товар маҳсулотига қараб, батамом тугалланган цехлар ва корхоналар фойдаланишга топширилганига қараб баҳо берилади. Планлаштирувчи органлар, министрликлар, маҳаллий партия комитетлари янги хўжалик сиёсатини ҳозирданоқ актив амалга оширишлари, беш йиллик якунловчи йилининг объектларини ишга тушириш программаси сўзсиз бажарилишига эришишлари керак.

Қурилишларнинг аниқ-пухта мароми кўп жиҳатдан турдош коллективлар, лойиҳачилар ва асбоб-ускуналарни етказиб берувчи заводлар ўртасидаги ҳамкорлик қандай йўлга қўйилганлигига боғлиқ. Уларнинг жипслиги, объектларни ишга туширишга астойдил ҳаракат қилганликлари Норак, Липецк, Волгодонскдаги қурилишларда ажойиб натижаларни таъминлади. Партия комитетлари «ишчилар эстафетаси» принципига мувофиқ, ҳамкорликни яна ҳам кенгроқ авж олдиришлари керак. СССР Госстройи тармоқ министрликлари билан биргаликда йилнинг қурилиш программасини амалга оширишга ҳал қилувчи ҳисса қўшадиган қурилиш комплекси қатнашчиларини моддий рағбатлантириш масалаларини муфассал ўйлаб кўриб, ҳал этиши лозим.

Қурувчиларнинг деярли барча коллективлари катта-катта резервларга эга. Улар илғор меҳнат усулларидан актив фойдаланишлари, меахнизацияни зўр ғайрат билан жорий этишлари, иш вақтининг зое кетишига қарши курашишлари керак. Бригадирлар кенгашлари ишлаб турган жойларда ишлаб чиқаришни инженерлик жиҳатдан тайёрлаш яхши йўлга қўйилган, ишни ташкил этиш даражаси ҳам одатда юқори бўлади. Мусобақани ривожлантиришга, кадрларни социалистик онгликлик руҳида, юксак онглилик руҳида тарбиялашга эътиборни кучайтириш, ҳар бир раҳбар, мутахассис бошқариш санъатини астойдил эгаллаши тўғрисида ғамхўрлик қилиш — қурилишлардаги коммунистларнинг, партия комитетларининг вазифасидир.

Қурилишларда ҳал қилувчи босқич бошланди. Беш йиллик охиригача юзлаб объектларни фойдаланишга топшириш керак. Объектларни ишга тушириш программасини муваффақиятли бажариш, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш — қурувчиларнинг шон-шараф ишидир.

(«ПРАВДА» газетасининг 23 июль сонидаги бош мақоласи).

МУКОФОТЛАР МУБОРАК!

СССР Олий Совети Президиумининг 1980 йил 21 июлдаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган 280 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилади.

(ЎзТАГ).

ТАСС ахбороти

ОРБИТАДА ЯНГИ ХАЛҚАРО ЭКИПАЖ

1980 йил 23 июль Москва вақти билан соат 21 дан 33 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз-37» космик кемаси учирилди.

Космик кемани халқаро экипаж: кема командири икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Виктор Горбатко билан тадқиқотчи космонавт Вьетнам Социалистик Республикасининг Қаҳрамони Фам Туан бошқармоқдалар.

«Союз-37» кемасининг учиш программасида «Салют-6», «Союз-36» орбитал комплекси билан туташиш ва унинг ичида космонавтлар Попов ва Рюмин билан биргаликда тадқиқотлар ҳамда экспериментлар ўтказиш кўзда тутилади.

«Союз-37» кемасининг учиши давомида «Интеркосмос» программасида қатнашаётган социалистик мамлакатлар ўтказаётган космик фазони тинч мақсадларда тадқиқ қилиш давом эттирилади.

Совет Иттифоқи ва Социалистик Вьетнам гражданларининг иштироки билан халқаро экипажнинг янги парвози СССР билан ВСР халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик ва қалин ҳамкорликнинг ёрқин тимсолидир. Мана шу ютуқда социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар манфаатлари ва мақсадларининг бирлиги ўз ифодасини топмоқда.

Космонавтлар Горбатко билан Фам Туан ўзларини яхши ҳис этмоқдалар, кема ичидаги системалар нормал ишламоқда.

«Союз-37» кемасининг экипажи учиш программасини бажаришга киришди.

«Союз-37» космик кемасининг командири, СССРнинг космонавт-учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони Виктор Васильевич ГОРБАТКО

«Союз-37» космик кемасининг тадқиқотчи-космонавти, Вьетнам Социалистик Республикаси Қаҳрамони ФАМ ТУАН

«Союз-37» кемасининг командири полковник Виктор Васильевич ГОРБАТКО

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССРнинг космонавт-учувчиси Виктор Васильевич Горбатко Краснодар ўлкасининг Кавказ районидаги Венцы-заря посёлкасида 1934 йил 3 декабрда туғилган. У Батайск учувчилар ҳарбий авиация билим юртини тугатгандан кейин ҳарбий ҳаво кучларида хизмат қилди.

Виктор Васильевич — 1959 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

В. В. Горбатко 1960 йилда космонавтлар отрядига киритилган эди. У 1968 йилда Н. Е. Жуковский номли ҳарбий ҳаво инженерлик академиясини ишдан ажралмаган ҳолда тамомлади.

В. В. Горбатко космосга икки марта: 1969 йил октябрида «Союз-7» кемасида ва 1977 йил февралида «Союз-24» кемаси билан «Салют-5» орбитал станциясида учган эди.

«Союз-37» кемасининг тадқиқотчи космонавти подполковник ФАМ ТУАН

Вьетнам Социалистик Республикасининг Қаҳрамони Фам Туан 1947 йил 14 февралда Тхай Бинь вилоятининг Куок Гуан қишлоғида туғилган.

У авиация билим юртини тамомлаганидан кейин Вьетнам халқ армиясининг қирувчи авиациясида хизмат қилди. Биринчи класс ҳарбий учувчи малакасига эга.

Фам Туан — 1968 йилдан Вьетнам Коммунистик партиясининг аъзоси. 1977 йилда Фам Туан Ю. А. Гагарин номли ҳарбий ҳаво академиясининг тингловчиси бўлди. У 1979 йилда Ю. А. Гагарин номли Космонавтлар тайёрлаш марказида «Интеркосмос» программасига мувофиқ киши бошқарадиган учишга тайёргарлик кўра бошлади. «Союз» космик кемасида ва «Салют» орбитал станциясида учиш программасига доир тўлиқ таълим курсидан ўтди.

«СОЮЗ-37» КЕМАСИ КОМАНДИРИНИНГ УЧИШ ОЛДИДАН БЕРГАН БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Бир неча дақиқалардан кейин биз, халқаро экипаж аъзолари, икки қардош мамлакат — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Вьетнам Социалистик Республикасининг гражданлари «Союз-37» кемасида космосга парвоз қиламиз.

Бугун «Интеркосмос» программасига мувофиқ, киши бошқарадиган олтинчи парвоз бошланади, мана шу программада социалистик ҳамдўстликдаги ўн мамлакатнинг олимлари ва мутахассислари иштирок этмоқдалар. Менга мана шу халқаро экипажнинг командири бўлишдек юксак ишонч билдирилди.

Совет Иттифоқи билан социалистик Вьетнам вакилларининг Ер атрофи орбитасида бажарадиган биргаликдаги иши — ҳамкорликнинг янги босқичи, социалистик халқлар мустаҳкам дўстлиги ва қалин ўзаро муносабатларининг намунасидир.

«Союз-37» кемасининг экипажи номидан маълум қиламан: космик парвозга тайёрмиз, бизга берилган фахрли ва масъулиятли топшириқни бажариш учун бутун билимимиз, кучимиз ва тажрибамизни сарфлаймиз.

«Союз-37» кемасининг командири СССРнинг космонавт-учувчиси

Виктор ГОРБАТКО.

«СОЮЗ-37» КЕМАСИ ТАДҚИҚОТЧИ КОСМОНАВТИНИНГ УЧИШ ОЛДИДАН БЕРГАН БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Вьетнам Социалистик Республикасининг граждани бўлган менга халқаро экипаж составида Совет Иттифоқининг «Союз-37» космик кемасида ва «Салют-6» орбитал станциясида парвоз қилишдек зўр ишонч билдирилди.

Ана шу парвоз бутун халқ Вьетнам Коммунистик партияси ташкил этилган куннинг 50 йиллигини, севикли йўлбошчимиз Хо Ши Мин туғилган куннинг 90 йиллигини ва Вьетнам мустақиллиги эълон қилинган куннинг 35 йиллигини нишонлаётган мамлакатимиз учун юбилей йилида амалга оширилмоқда.

Менинг ватаним бошқа қардош социалистик мамлакатлар билан биргаликда космик фазони бутун инсониятнинг бахт-саодатини кўзлаб тинч мақсадларда тадқиқ қилишда актив иштирок этаётганлигидан жуда хурсандман.

Менга юксак ишонч билдирганликлари учун Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Вьетнам Социалистик Республикаси ҳукуматига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети билан Совет ҳукуматига астойдил миннатдорчилик изҳор этишга ижозат бергайсиз.

Маълум қиламан: халқаро экипаж составида «Союз-37» космик кемасида учишга тайёрман, фахрли топшириқни бажариш учун бутун куч ва билимимни сарфлайман.

«Союз-37» кемасининг тадқиқотчи - космонавти ВСР граждани

ФАМ ТУАН.

ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Б. П. СТРАУМАЛНИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик илмий фаолияти, пахтачиликни ривожлантиришдаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига саксон йил тўлиши муносабати билан Г. С. Зайцев номли Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтининг катта илмий-консультант ходими қишлоқ хўжалиги фанлари доктори Борис Петрович **Страумал Халқлар Дўстлиги** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1980 йил 24 июль.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ ВАКИЛЛАРИ ТОШКЕНТ ДАЛАЛАРИДА

АМАЛИЙ ТАКЛИФЛАР

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда барча пахта терим техникаси тахт қилиб қўйилди. «Зангори кемалар», подборщиклар, кўрак териш агрегатлари ва механизмларнинг ремонти жуда яхши бажарилди. Қарийб бутун ҳосил — пахтанинг 98 процентини машиналарда териб олишга қарор қилинди.

Райондаги бошқа хўжаликларнинг ремонтчилари ҳам жуда яхши ишладилар. Бу ерда 332 пахта терим машинаси, 49 подборщик, 60 кўрак териш механизмининг ҳаммаси тахт қилиб қўйилди. Тузилган 50 та ипатовочи отряд даладаги пахтани қисқа фурсатда териб олади. Бутун техника икки смена ишлайдиган экипажлар билан комплектланган.

Жиззах области деҳқонлари ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари Ўрта чирчиқлик ремонтчиларнинг тажрибасини зўр қизиқиш билан ўрганиб чиқдилар. Меҳмонлар Ким Пен Хва номли, «Северний Маяк», «Ленин йўли» колхозларида машина механизмларнинг тайёрлигига юксак баҳо бердилар. Бу ерда пахта терим машиналари ўтган куз фаолида даладан чиқиши биланоқ ремонт қилина бошлаган эди. Шундай қилиб, ишларнинг асосий қисмини даладаги ишлар бирмунча камайган қиш фаслида бажариб қўйилди. Хўжаликларнинг устахоналарига агрегатларни тез тузатишга имкон берувчи янги ускуналар келтирилди.

Текширувчилар йўл қўйилган бир қанча камчиликларни ҳам аниқладилар. Районнинг баъзи хўжаликларида кўсак чувиш, юк ортиш машиналарининг ремонти орқада қолмоқда. Мусобақадош дўстлар Тошкент областининг бошқа районларида ҳам бўлдилар. Улар ғўзанинг аҳволи билан танишаётиб, терим мавсумига тайёргарлик қандай бораётганлиги билан ҳам қизиқдилар. Ҳозир Коммунистик, Ғалаба районларининг колхоз ва совхозларида терим техникасининг ремонти ниҳоясига етай деб қолди. Меҳмонлар бу ерда кўрган нарсаларнинг кўпини ўз хўжаликларида жорий этишга қарор қилдилар.

(ЎзТАГ).

ФАЗОГИРЛАРГА ИШЧИ САЛОМИ!

Тошкентдаги 57-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиси Цин Лан Ань «Союз-37» кемасида халқаро экипажнинг космик учишига бағишланган митингда сўзга чиқиб, бундай деди: «Ханой осмонида уриб туширилган душман самолётлари ҳисобини очган қаҳрамон ватандошларимдан биринчи бўлиб космосга парвоз қилганлигининг рамзий бир хусусияти бор. Биз Вьетнам Гагарини билан фахрланамиз!» Бу митингга космонавт Фам Туаннинг юртдошлари — қардош Вьетнамдан келиб Тошкентда таълим олаётган йигит-қизлар, уларнинг Совет Иттифоқидаги ўртоқлари тўпландилар. 57-ҳунар-техника билим юртида ВСРдан келган 700 дан ортиқ ёш ишчи асбобсоз слесарь ва электромонтёр касбларини ўрганди. Улар бу ерда касб эгаллаб, ўз ватанларида, Ханой, Хошимин ва бошқа шаҳарларнинг корхоналарида жуда яхши меҳнат қилмоқдалар.

Билим юртининг талабалари Виктор Горбатко билан Фам Туанга «Яхши учиш, муваффақиятли ишлаш, оҳиста қўнишни тиладилар».

С. БАЛИКОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ЙИЛЛИК ПЛАН — 7 НОЯБРГА!

ВАҚТДАН ЎЗИБ

«Ферганаводстрой» тресги 5-бошқармасидан донгдор механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Машраб Раҳимқулов бошқараётган экскаватор машинистлари бригадаси аъзолари беш йиллик бошидан буён икки миллион кубометр тупроқ ишларини бажарди. Зарбдорлар Марказий Фарғонанинг қўриқ ерларида ўнлаб километр ариқ очди, зовур қазиди.

Коллективнинг иш календарида ҳозир 1985 йилнинг охири. Механизаторлар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига икки беш йиллик планни 7 ноябргача, шу йилги вазифани эса Улуғ Октябрь байрамигача бажаришга қарор қилдилар.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТЛИКЛАРНИНГ ТАШАББУСИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАДИЛАР

МАҲСУЛДОРЛИКНИ ОШИРАМИЗ

Беш йилликни муддатидан илгари бажариш юзасидан конкрет ҳаракат программасини ишлаб чиққан пойтахт области чорвадорларининг намунаси тармоқдаги кўпгина меҳнаткашларни руҳлантирди. Тошкентликларнинг издошлари — Наманган областидаги Тўрақўрғон районининг чорвадорлари гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтиришнинг талайгина резервларини ишга тушириш ниятидадирлар. Улар зиммаларига қабул қилган оширилган социалистик мажбуриятларда беш йиллик планни барвақт бажариш муддати белгиланган. Район меҳнаткашлари сут ва жун етиштириш юзасидан беш йиллик планни биринчи сентябрда, чорвачилик маҳсулотларининг қолган ҳамма турларини етиштириш планини эса 7 ноябрда адо этишни мўлжалламоқдалар.

Улар йил охиригача 1765 тонна — ўтган йилгидан 14 процент кўп гўшт, 7100 тонна — бултургига қараганда 18 процент ортиқ сут, 3830 минг дона — ўтган йилдагига қараганда 20 процент кўп тухум етиштириш ниятидадирлар.

Тўрақўрғон чорвадорлари чорва маҳсулдорлигини ошириш соҳасида астойдил ишлашни муваффақиятга эришишнинг асосий воситаси деб ҳисобламоқдалар. Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган ўртача йиллик сут миқдорини 2800 килограммга, қорамолларнинг гўштга топшириладиган ўртача вазнини 400 килограммга етказишга, ҳар бир товуқдан йилига ўртача ҳисобда 200 тадан тухум олишга қарор қилинди. Йил мобайнида ҳар юз бош сигирдан 95 тадан бузоқ олиш, юз гектар шартли экинзор ҳисобига 128 центнердан гўшт ва 518 центнердан сут етиштириш мажбурияти қабул қилинди. Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш ана шунга эришишда ёрдам беради: барча хўжаликлар ва фермаларда тўрақўрғонликлар гектар бошига 220 центнердан беда пичани, 600 центнердан хашаки лавлаги, 120 центнердан маккажўхори дони олишни планлаштирмоқдалар. Қиш мавсуми учун 45 минг тонна хашак, 20,5 минг тонна сенаж ва 38 минг тонна силос тайёрлаб қўйилади. Районда 1660 тонна витаминли ўт талқони ишлаб чиқарилади. Шунча миқдордаги ем-хашак запаси чорва молларининг эҳтиёжини бемалол таъминлайди.

Тўрақўрғон районининг меҳнаткашлари мана шу мажбуриятларни бажариш, КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун бутун кучларини сарфлайдилар. (ЎзТАГ).

СЎНГГИ СОАТДА

БУЗИЛМАС ДЎСТЛИК РАМЗИ

ХАНОЙ, 24 июль. (ТАСС). Халқаро экипаж-космонавтлар Виктор Горбатко билан Фам Туан бошқараётган «Союз-37» космик кемасининг учиши Вьетнам газеталарининг диққат марказида турибди. Бугун бу газеталар байрамона безатилиб чиқди. Биринчи саҳифаларда космик кеманинг учирилганлиги тўғрисидаги хабар, совет ва вьетнам космонавтларининг таржимаи ҳоллари, Звёздний шаҳарчасида бўлган матбуот конференциясида улар берган баёнотлар эълон қилинган.

Космосда улуғ совет халқининг фарзанди билан бирга ВСРнинг биринчи граждани ҳам учаётганлиги тўғрисидаги хабарни Вьетнам халқи шодланиб, ўз ватани учун ифтихор туйғуларига тўлиб қабул қилди, дейилади ВКП Марказий Комитети органи «Нян зан» газетасининг бош мақоласида. Совет—Вьетнам космик учиши икки қардош мамлакат ўртасидаги бузилмас дўстликнинг ёрқин рамзи, самарали ҳамкорлик тимсоли, социалистик ҳамдўстлик қудратининг намойишидир.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

Халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини ошириш программаси бажарилмоқда. 1980 йилнинг биринчи ярмида ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақи 1979 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 3,6 процент ва колхозчиларнинг меҳнат ҳақи 4 процент ортди, чакана товар обороти 4,7 процент, аҳолига кўрсатилган маиший хизмат ҳажми 7,8 процент, шу жумладан қишлоқ жойларда 9,3 процент кўпайди. Давлат капитал маблағлари ва уй-жой қурилиши кооперацияси маблағлари ҳисобига умумий саҳни 28 миллион квадрат метрли уй-жой, ёки 560 мингта янги шинам квартира фойдаланишга топширилди, кўплаб мактаб, ҳунар-техника билим юртлари, мактабгача болалар муассасалари, касалхоналар ва бошқа маданий-маиший объектлар қурилди.

Шу билан бирга мажлисда таъкидлаб ўтилганидек, айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, таннархни камайтириш ва жамғариш юзасидан берилган топшириқларни бажармадилар. Қора металлар тайёр прокатини, олтингугурт кислотаси, юк вагонлари, иморатбоп ёғоч, қоғоз, цемент ва маҳсулотнинг баъзи бошқа турларини ишлаб чиқариш плани бажарилмади. Темир йўл транспорти аввалгидек шу йилнинг биринчи ярмида ҳам қониқарсиз ишлади.

СССР Министрлар Совети министрларга, СССР идораларининг раҳбарлари ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумининг қарорларига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1980 йил июнь Пленумида қилган докладида баён этилган қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, ўз қарамоғидаги бирлашмалар, корхоналар, қурилишлар ва ташкилотларнинг шу йил биринчи ярмидаги хўжалик фаолиятининг якунларини чуқур анализ қилиш, план топшириқларини ва корхоналар ҳамда ташкилотлар коллективларининг қабул қилинган муқобил планлар ва социалистик мажбуриятларни бажаришда мавжуд бўлган камчиликларни йўқотиш чораларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш мажбуриятини юклади. Бундан мақсад — партиянинг XXVI съездини муносиб кутиб олиш ва ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили — 1981 йилда халқ хўжалигининг барқарор ишлашини таъминлашдир.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларига мувофиқ, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга, халқ хўжалигидаги айрим тармоқларни ривожлантиришда мавжуд бўлган нуқсонларни йўқотишга, битказилмаган қурилиш ва ўрнатилмай қолган ускуналар ҳажмини қисқартиришга, ишлаб чиқариш қувватлари ва асосий фондларни ишга тушириш планларини бажаришга, маҳсулот ишлаб чиқаришни, хусусан халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун қўшимча имкониятларни қидириб топишга, моддий ресурсларни сарфлаш ва улардан фойдаланишда тежамкорликка қаттиқ риоя қилинишини таъминлашга алоҳида эътибор берилди.

Мажлисда корхоналарни ва ташкилотларни 1980 — 1981 йилларнинг куз-қиш даврида ишлашга ўз вақтида тайёрлашни таъминлаш зарур эканлиги кўрсатиб ўтилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Тайёрлаш министрлигига, СССР «Госкомсельхозтехника»сига, СССР Озиқ-овқат саноати министрлигига ҳамда СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига куч ва моддий воситаларни ҳосил ўрим-йиғимини қисқа муддатларда ва ҳеч нобуд қилмай ўтказишга, қишлоқ хўжалик маҳсулоти тайёрлаш планларини тўла ва ошириб бажаришга, айрим колхоз ва совхозларнинг келгуси йил ҳосили учун қишлоқ хўжалик экинлари юқори сифатли уруғларига бўлган эҳтиёжларини тўла таъминлашга сафарбар қилиш, шунингдек чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш билан боғлиқ ҳамма масалаларни ҳал қилиш таклиф этилди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Тихонов сўзга чиқди.

СССР Министрлар Совети мажлисининг ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачев қатнашди.

(ТАСС).

САМОВИЙ ҚАРДОШЛИК ОРБИТАСИГА

Биз Леонид Попов билан Валерий Рюминни парвозга кузатиб қўйиш учун Бойқўнғирга кетаётганимизда Космонавтларни тайёрлаш маркази бошлиғининг ўринбосари Алексей Леонов: қизғин космик йилига ҳозирлик кўрингиз, — деган эди.

Бу воқеа эрта баҳорда, Космонавтика куни арафасида бўлган эди. Ўшанда космодромда лолалар энди очилаётган эди. Орадан бир ой ўтгач Совет-Венгрия экипажини орбитага кузатаётган пайтда биз шу жойлар учун камдан-кам бўладиган момоқалдироқ гулдросларини эшитдик. Шундан кейин яна бир старт—«Союз-Т-2» экспериментал кемаси парвоз қилди.

Июль ҳам космосга парвоз қилинган ой бўлиб қолди. Леонид Попов билан Валерий Рюмин ўзларининг учиш календарида юзинчи варақни очишганда Бойқўнғирда Совет-Вьетнам космик экипажининг аъзолари стартга ҳозирлик кўра бошладилар. Вьетнам учувчиларидан подполковник Фам Туан ва капитан Буй Тхань Лием атиги бир йил муқаддам Вьетнам Социалистик Республикаси «Интеркосмос» халқаро программасининг қатнашчиси бўлиб қолгандан кейин, космик фан сир-асрорларини ўрганишга киришган эдилар.

Мана ниҳоят, старт олдидаги сўнгги ҳафта ҳам ортда қолди. Старт тўғрисида қарор қабул қилувчи давлат комиссияси ўтказаётган мажлисда олимлар, конструкторлар, старт хизмати мутахассислари ўтиришибди. Полковник Виктор Горбатко билан ВСР қуролли кучлари подполковниги Фам Туанни «Союз-37» кемасининг асосий экипажи этиб тайёрлаш тўғрисида қарор қабул қилинади. Валерий Биковский ва Буй Тхань Лием ўз дўстларини қизғин табриклайдилар.

Биз экипаж командири билан салкам йигирма йилдан бери танишмиз. У биринчи, Гагарин отрядидан бўлиб 1967 йил октябрида кемаларнинг группа бўлиб учишида қатнашган, «Союз-7» кемасининг тадқиқотчи-инженери вазифасини бажарган. Сўнгра, орадан саккиз йил ўтгач, «Салют-5» станциясида 18 кунлик экспедицияга раҳбарлик қилди, ана шу экспедиция вақтида космик технология ва ер юзини суратга олиш соҳасида ноёб экспериментлар ўтказилди. Виктор Горбатко — учинчи марта орбитага старт олаётган саккизинчи совет космонавтидир. «Менга шундай тажрибали командир насиб этганлигидан бахтиёрман», — деди унинг тўғрисида Фам Туан.

Вьетнамнинг биринчи космонавти — Социалистик Вьетнамдаги энг машҳур ҳарбий учувчилардан биридир. Унинг космос сари йўли Георгий Береговойнинг космик тақдирига ўхшаб кетади. Г. Береговой машҳур ҳарбий учувчи ва синовчи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони бўлганида орбитага парвоз қилган эди. Туаннинг учувчилар киядиган камтарона мундирида Вьетнам Социалистик Республикаси Қаҳрамонининг юлдузи порлаб турибди. Унинг Америка агрессиясига қарши курашдаги ғоят катта хизматлари ана шу юлдуз билан тақдирланган. 1972 йил декабрида Америка авиациясининг Ханойга ҳужумини қайтариш вақтида у «Б-52» стратегик бомбардимончи самолётни уриб туширди.

Вьетнамлик журналистлар космодромда уч кун биз билан бирга турдилар. Улар ракета билан кема охирги тайёргарликдан ўтказилаётган корпусда бўлдилар, космодромнинг ёдгорлик жойларини бориб кўрдилар. Фам Туаннинг жанговар жасоратлари тўғрисидаги кўпгина репортажларнинг автори, «Нян Зан» газетаси редакторининг ўринбосари Тхеп Мой репортер сифатида ҳали ҳеч қачон шу қадар ҳаяжонли дақиқаларни бошидан кечирмаганлигини менга иқрор бўлиб айтди.

Совет ва Вьетнам халқларининг космик биродарлиги белгиси сифатида Бойқўнғирда иккала мамлакатнинг давлат байроқлари, «Интеркосмос» программасида қатнашувчи бошқа социалистик мамлакатларнинг байроқлари кўтарилди. Старт олдидан космодромга ВСР партия-ҳукумат делегацияси келди. Делегация составида ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР ҳукумати бош министрининг ўринбосари армия генерали Во Нгуен Зиап, ВКП Марказий Комитетининг секретари, ВСР Миллат мажлиси доимий комитети раисининг ўринбосари Суан Тхюи, ВСР миллий мудофаа министрининг ўринбосари генерал-лейтенант Ву Суан Тиен, ВСР илмий-тадқиқотлар миллий марказининг раиси Чан Дай Нгиа бор эди.

Самовий қардошлик орбитасига олтинчи халқаро экипаж чиқмоқда.

Бойқўнғир космодроми.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС махсус мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Унинчи беш йилликда план ҳамда социалистик мажбуриятларни бажаришда эришган юксак кўрсаткичлари, жамоат ҳаётида актив иштирок этганликлари учун ва савдо ходимлари куни муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан қуйидаги ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими** фахрий унвони берилди: Иноят **Акрамова** — Янгибозор матлубот жамиятига қарашли 5-хўжалик магазини сотувчиси, Муслим Максимович **Аминов** — республика ихтисослаштирилган савдо «Узспортторг» директори, Эътиборхон **Валиева** —Боғишамол район озиқ-овқат савдоси бўлимига қарашли 1-магазин директори, Владислав Павлович **Виноградов** — Ўзбекистон ССР савдо министрининг биринчи ўринбосари, Онахон **Ғапурова** — Наманган шаҳар озиқ-овқат маҳсулотлари савдоси бўлимининг катта сотувчиси, Перхон **Жақсимуротова** — Тахтакўпир район матлубот жамиятининг сотувчиси, Маҳамаджон Орифжонович **Зокиров** — «Ўзбекбирлашув» идиш ва хўжалик моллари савдоси бўлимининг бошлиғи, Шароф Назарович **Қодиров** — Андижон область ижроия комитети савдо бошқармасининг бошлиғи, Латифжон **Қозоқов** — Шаҳрихон шаҳар матлубот жамияти нон комбинатининг мастери, Маржон **Қарлибоева** — Нукус шаҳар озиқ-овқат маҳсулотлари савдоси бўлимининг катта сотувчиси, Адҳам **Мирзаев** — Ғиждувон район матлубот жамияти правлениесининг раиси, Барат **Муминов** — Косон район матлубот жамиятига қарашли автомобиль магазинининг мудири, Қўчқор **Неъматов** —Жиззах область матлубот союзи правлениесининг раиси, Тўлқин Мелиевич **Ражабов** —Собир Раҳимов район ошхоналар трестининг директори, Валентина Антоновна **Смазнова** — Чирчиқ умумий овқатланиш трестига қарашли «Химик» кафесининг бригадир ошпази, Муҳайё Абдуллаевна **Ҳожибоева** — «Хизмат —беминнат» фирмасига қарашли 2-магазиннинг катта сотувчиси, Аркадий Арменакович **Халатов** — Навоий кон-металлургия комбинати ишчилар таъминоти бошқармасининг бошлиғи.

* * *

Ўзбекистон ССР савдо министрлиги ва «Ўзбекбирлашув» корхоналари ҳамда ташкилотларининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ҲУҚУҚ ТАРБИЯСИ

Кейинги йилларда партия ва ҳукуматимиз коммунистик қурилиш жараёнининг барча соҳаларига тааллуқли бўлган совет демократиясини янада ривожлантиришга қаратилган қатор янги қонунлар қабул қилди.

СССРда халқ контроли, СССР Олий суди, СССР прокуратураси, СССРда давлат арбитражи ва адвокатура ҳақидаги янги қонунлар ва яқинда қабул қилинган ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикалар уй-жой Қонуни коммунистик қурилиш жараёнини жадаллаштириш ишига хизмат қилади.

Совет давлатининг бу ва бошқа қонунларини, граждагларнинг СССР Конституциясида белгилаб берилган ҳуқуқ ва бурчларини доимо тарғиб қилиш, меҳнаткашларни қонунларни ва ҳуқуқ-тартиботни ҳурмат қилиш, давлат ва меҳнат интизомига риоя қилиш руҳида тарбиялаш ишида актив қатнашиш совет прокуратураси, суд, юстиция, ички ишлар бўлимлари ходимлари олдида турган муҳим вазифадир.

Мана шу масъулиятли вазифани адо этишда Сирдарё область маъмурий органлари ходимлари бирмунча ишларни амалга оширмоқдалар. Улар аввало область меҳнаткашлари орасида ҳуқуқ пропагандаси сифати ва самарадорлигини кўтаришга эришиш учун колхоз ва совхозларга, ташкилотлар ва корхоналарга оталик ёрдами кўрсатмоқдалар. 130 га яқин юрист областнинг йирик корхоналари ва хўжаликларига бириктиб қўйилган. Уларнинг кўпчилиги ўз зиммаларидаги вазифаларини сидқидилдан адо этмоқдалар. маъмурият ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда тузилган график бўйича корхона коллективи аъзолари билан ҳар ойда учрашмоқдалар, савол-жавоб кечалари уюштирмоқдалар, кундалик туғилаётган саволларга жавоб бермоқдалар, совет қонунларини меҳнаткашларга тушунтирмоқдалар.

Малакали юристлар социалистик мулкни сақлаш, давлат ва меҳнат интизомига риоя қилиш масалаларига оид мавзуларда, совет гражданларининг ҳуқуқ ва бурчлари тўғрисида лекция ва докладлар қилмоқдалар. Ичкиликбозликка, безориликка қарши кураш тўғрисидаги қонунларни тушунтирмоқдалар.

Меҳнаткашлар ўртасида ҳуқуқ пропагандаси олиб боришда Ворошилов, Оқолтин, Ильич районлари прокуратура органлари ходимлари актив иштирок этмоқдалар. Шунингдек, Гулистон ва Янгиер шаҳарлари прокуратурасининг иш тажрибаси ҳам кенг ёйиляпти. Амалга оширилаётган бу тадбирлар яхши самара бермоқда. Хўжаликларда қонунчилик мустаҳкамланаётир, граждагларнинг ҳуқуқ билимлари ошяпти. Бу эса хўжалик вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш имконини бермоқда.

Ҳуқуқ пропагандаси ва совет қонунларини тушунтириш ишлари яхши йўлга қўйилган, меҳнаткашларни совет қонунларини ҳурмат қилиш руҳида тарбиялаган меҳнаткашлар коллективларининг кўпчилигида ҳеч қандай жиноятлар содир бўлмаётир. Гулистондаги «Ўзбекистон 50 йиллиги» номли тикув фабрикаси, нон заводи, сут заводи коллективлари ана шулар жумласидандир.

Ҳуқуқ пропагандаси яхши йўлга қўйилмаган баъзи корхоналарда ҳуқуқни бузиш ҳоллари ва жиноятлар рўй бермоқда. Шу йилнинг 5 ойи мобайнида Гулистон ёғ-экстракция заводи ишчиларидан 37 киши шаҳар ҳушёрхонаси меҳмони бўлди. Республика Қурилиш министрлигига қарашли 7-қурилиш трестининг 2-кўчма механизациялашган колоннаси ходимларидан 15 киши ҳушёрхонага келтирилган.

Шу нарсани кўрсатиб ўтиш лозимки, Ховос, Комсомол районларининг маъмурий органлари ва юристларининг иши бугунги кун талабларига жавоб бермайди. Прокуратура, суд ва милиция органларининг вазифаси жиноятларга қарши жиддий кураш олиб бориш, содир бўлган жиноятларни тўла очишга эришиш, одил судловни амалга оширишдир. Область маъмурий органлари ўз зиммаларидаги масъулиятли вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун бутун чора ва тадбирларни ишга солмоқлари лозим.

Лекин прокуратура ва милиция органлари қидирув аппарати ишида гражданларнинг ариза ва шикоятларига бепарво муносабатда бўлиш, тергов ишларида сансалорлик ҳоллари мавжуд. Баъзан суд ишларида хатолар ҳам учраб турибди. Бу эса гражданларни совет қонунларига нисбатан ҳурмат руҳида тарбиялашга салбий таъсир кўрсатади.

Биз ўз олдимизга суд-тергов аппарати ишида ҳар қандай хатони тубдан йўқотиш учун кураш вазифасини қўйганмиз. Чунки, совет одил судлов органлари ҳеч қандай хатога йўл қўйиши мумкин эмас.

Ўсиб келаётган ёш авлоднинг ҳуқуқий тарбиясини муваффақиятли ҳал этиш партиямизнинг муҳим талабларидан биридир. Бу проблемани муваффақиятли ҳал этиш мақсадида Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги 1970 йилдан бошлаб саккизинчи синф ўқувчиларига 35 соатлик «Совет давлати ҳуқуқи асослари» программасини тасдиқлаган ва ўқув программасига киритган. Ҳунар-техника билим юртларида эса СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети тасдиқлаган «Ҳуқуқшунослик асослари»ни ўрганиш бўйича 25 соатлик ўқув программаси киритилган. Лекин текширишлар шуни кўрсатадики, бу билимларни ўқитиш умумтаълим мактабларида ҳам, ҳунар-техника билим юртларида ҳам талаблар даражасида эмас. Бу билимларни ўқитиш юридик маълумотга эга бўлмаган ўқитувчиларга топшириб қўйилган. Кўпинча бу масъулиятли вазифа тарих ва география ўқитувчилари зиммасига юкланган. Бу масъулиятли ишга юридик маълумотга эга бўлган юристларни жалб этиш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Барча шаҳар ва районларда бундай имкониятга эгамиз.

Кўпинча жамиятимизнинг ёш аъзолари ўз қилмишлари нимага олиб келишини билмасдан, ҳуқуқни бузиб, жиноят йўлига кирадилар. Баъзи ўсмирлар социалистик турмуш қоидаларини тушунмайдилар. Улар ижтимоий-фойдали меҳнат билан шуғулланиш, ўқиш, меҳнат қилиш гражданларнинг бурчи эканлигини билмайдилар. Қайси ёшдан бошлаб, қандай ғайри қонуний ҳаракатлар учун ёш гражданлар қонунга мувофиқ жиноий жазога тортилишлари мумкинлигини билмайдилар. Шунинг учун ўқув юртларида ва аҳоли яшайдиган жойларда балоғатга етмаган ўсмирлар орасида ҳуқуқни бузишларнинг олдини олиш соҳасидаги ишларни такомиллаштириш лозим. Ўсмирлар билан якка тартибда олиб бориладиган тушунтириш ишларини яхши йўлга қўйиш зарур.

Меҳнат коллективларида ва аҳоли яшайдиган жойларда ҳуқуқни бузишларнинг олдини олиш соҳасидаги ишни кучайтириш КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, ҳар бир коллективда, аҳолининг барча группалари, хусусан, ёшлар, ўсмирлар ўртасида, ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбияни яхши йўлга қўйиш зарур. Совет қонунларини кенг омма орасида тушунтириб боришга алоҳида аҳамият бериш даркор.

Меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида, совет қонунларига ҳурмат руҳида тарбиялаш маъмурий орган ходимлари олдида турган муҳим вазифадир.

В. ҚОСИМОВ,
Сирдарё область прокурори.

«Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли завод коллективи КПСС XXVI съезди шарафига социалистик мусобақани кундан-кунга қизитмоқда. Суратда: корхонанинг ветеранлари — слесарлар Наримон Азимов ва Николай Карауловлар иш устида. И. Глауберзон фотоси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

АХДП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Кобулда Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг 3-пленуми бўлиб ўтди.

Пленумда АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг раиси, Бош министри Бабрак Кармал «Партия ва давлатнинг аксилинқилобчиларга қарши курашни кучайтириш ҳамда қуролли кучлар, давлат хавфсизлиги ва жамоат тартиби органларини мустаҳкамлаш борасидаги вазифалари тўғрисида» доклад қилди.

Докладни муҳокама қилишда ҳукумат аъзолари ва АХДП Марказий Комитетининг аъзолари қатнашдилар. Бахтар агентлигининг хабарида таъкидланадики, пленум тўла бирлик вазиятида ўтган, унинг қатнашчилари докладдаги қоидалар ва хулосаларни тўла-тўкис маъқуллаганлар.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан бир овоздан тегишли қарор қабул қилган.

ХАТАРЛИ ЙЎЛ

Турли мамлакатларнинг оммавий ахборот воситалари Пекин Ҳинди-Хитой мамлакатларига қарши экспансиячилик ишларини давом эттириб, Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари ўртасига нифоқ солиш ва уларнинг ўзаро муносабатларини кескинлаштириш учун уринаётганлигига эътиборни жалб этмоқдалар. Газеталар Вьетнам, Лаос ва Кампучия ташқи ишлар министрларининг Вьентьянда бўлиб ўтган конференцияси ҳужжатларини табрикламоқдалар ва бу ҳужжатлар ана шу районда тинчлик ҳамда барқарорликка эришиш учун катта аҳамиятга молик эканлигини уқтириб ўтмоқдалар.

ПРАГА. Ҳинди-Хитой мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг конференцияси, деб ёзади «Руде право» газетаси, региондаги давлатлар ўртасида ўзаро муносабатлар проблемаларини ҳал этишнинг тўғри йўлини кўрсатиб берди. Бу йўл — икки томонлама ва кўп томонлама битимлар тузишдан, куч ишлатиш ва бир-бирининг ички ишларига аралашишдан воз кечишдан иборат. Таиланд билан Кампучия ўртасидаги муносабатларни тартибга солиш — бу таклифларда илгари сурилган асосий масаладир.

Афсуски, деб таъкидлайди «Руде право» газетаси, Таиланд Ҳинди-Хитойдаги уч мамлакатнинг оқилона таклифларини рад этди ва бу план Кампучияга нисбатан бундан буён ҳам душманлик сиёсатини ўтказажагини, полпотчиларнинг террор хуружларига ёрдам беражагини шаъма қилди. Таиланд маъмурлари эзгу хоҳиш-иродани назар-писанд қилмай, Жануби-Шарқий Осиёда гегемончилик ва экспансиячилик йўлини амалга ошираётган Хитойнинг ҳукмрон доираларига эргашиб бормоқдалар.

БУДАПЕШТ. Кейинги ҳафталарда содир бўлган воқеалар империализм кучлари ва Пекин гегемончилари Ҳинди-Хитой халқларига қарши ҳужум доирасини кенгайтирганлигини аниқ-равшан кўрсатди. деб уқтириб ўтади «Непсабадшаг» газетаси бундай иғвогарликлардан кузатилган мақсад — Вьетнам, Кампучия ва Лаос ўртасидаги қардошлик иттифоқига путур етказишдан, Ҳинди-Хитой мамлакатлари билан Жанубий-Шарқий Осиёдаги бошқа давлатлар ўртасига нифоқ солишдан, Пол Пот ва унинг гумашталари режимини Кампучия халқига тиқиштиришдан иборат. Улар Таиландни ўзларининг иғвогарлик майдони сифатида танлаб олдилар. Таиланд ақл-идрок садосига қулоқ солмаётир ва Кампучия билан муносабатларни тартибга солишнинг реал имкониятларини рад этяпти. Аммо Ҳинди-Хитой мамлакатлари иғвогарликка зарба беришга қодирдирлар. Барча тинчликсевар кучлар бу мамлакатларни қўллаб-қувватламоқдалар.

ВЕНА. «Фолькштимме» газетаси Пекин ва Вашингтоннинг Жанубий-Шарқий Осиёдаги вазиятни кескинлаштиришга қаратилган йўли хатарли йўл эканлигини таъкидлайди. Таиландга қурол-яроғ етказиб берилаётганлиги, деб ёзади газета, бу регионда уруш хавфининг янги ўчоғи келиб чиқишидан далолат бериши мумкин. АҚШдаги сиёсий арбоблар Вьетнамга қарши қилган қонли авантюраларидан тегишли сабоқ олмаган бўлсалар керак. Маълумки, Вьетнамга қарши агрессив уруш ҳам қурол-яроғ етказиб бериш ва инструкторларни юбориш билан бошланган эди.

(ТАСС).

АФҒОНИСТОНГА ҚАРШИ БОСМАЧИ ОТРЯДЛАРИ

АҚШ, Хитой ва бошқа мамлакатлар Афғонистон инқилобини бўғиш учун Афғонистон Демократик Республикасининг ички ишларига аралашишда Покистон территориясидан фойдаланяптилар, деб ёзади «Руде право» газетаси.

Биринчи қарашда Фақиробод-2 Покистондаги Пешовор шаҳрининг бошқа районларидан ҳеч бир жиҳатдан фарқ қилмайди. Аммо бу ерда бегона кўзлардан қаттиқ пана қилинаётган «муассасалар» яширинган. Масалан, шулардан бири Шоҳибоғ паркининг рўпарасида жойлашган «Хожи Довуд Билдинг» биносида жойлашган. АДРга қарши жиноий фаолият олиб борувчи террорчилар ташкилоти «Ҳезбе исломий»нинг раҳбарлари ана шу оддий бинога уя қурганлар.

Покистон территориясида лагерлар кўпайтирилмоқда, деб давом қилади «Руде право». Бу лагерларда босқинчи кучлар кўплаб тайёрланмоқда. Босмачи отрядларини ҳарбий жиҳатдан тайёрлашда покистонлик инструкторлар билан бирга Американинг ҳарбий маслаҳатчилари ҳам шуғулланмоқдалар. Ёсин лагерида Хитой инструкторлари, Пешовор яқинидаги лагерларда Миср инструкторлари босмачиларга таълим бермоқдалар. Хитойда махсус инструкторлар мактаби бор. Бу мактабни тузиш Хитой разведкасининг ходими Ляо Циншэнга топширилганди. У яқин вақтларгача Кобулдаги Хитой элчихонасининг атташеси лавозимида ишларди.

Миср территориясида 2000 дан кўпроқ террорчи таълим олмоқда. Эрон территориясида Афғонистонга қарши унсурлар бош кўтараётганликлари тўғрисида маълумотлар бор.

Афғонистонлик «қочоқлар» деб аталмиш кишилар теварагида қабиҳ ўйин қилинмоқда. Уларнинг кўпчилиги ўз хоҳишларига зид ўлароқ ватан тупроғидан ташқарига чиқиб қолган, алданган ва чўчитилган кишилардир. «Қочоқлар проблемаси» жўрттага вужудга келтирилган, деб таъкидлайди «Руде право». Исломобод Ғарбдан кўпроқ «ёрдам» олиш учун ҳам шулардан фойдаланяпти. Уйга қайтишни хоҳлаган афғонлар зўрлик билан Покистон ичкарисига ҳайдаб кетилмоқда.

Фактлар, деб ёзади пировардида «Руде право», мустақил Афғонистонга қарши агрессия давом эттирилаётганлиги учун асосий жавобгарлик Америка империализми билан Пекин зиммасига тушганлигидан далолат беради. (ТАСС).

БЖЕЗИНСКИЙНИНГ ФАОЛИЯТИ ТАНҚИД ҚИЛИНМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 24 июль. (ТАСС). Америка матбуотида ҳукуматнинг муҳим маълумотларини «фош қилиш ҳоллари анча кўпайганлиги» учун президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси З. Бжезинский жавобгердир. Давлат департаментининг собиқ вакили Ходдинг Картер «Бостон глоб» газетасида босилган суҳбатида шу ҳақда гапирди. Ходдинг Картер яқинда АҚШ давлат секретари С. Вэнсдан кейин истеъфо берган эди.

Картер президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси лавозимида турган Бжезинскийнинг фаолиятини танқид қилиб, президентнинг ана шу энг яқин маслаҳатчиси маҳфий маълумотларнинг матбуотда эълон қилинишига йўл очиб берди, деб таъкидлади.

Президент ҳукуматнинг муҳим маълумотлари матбуотда эълон қилинаётганлигидан хабардор бўлиб қолганидан кейин, деб уқтириб ўтади Х. Картер, у ғоят дарғазаб бўлиб, ахборотни журналистларга топширишда айбдор бўлган давлат департаментининг ҳар бир ходимини ишдан бўшатаман, деб таҳдид қилди. Федерал текшириш бюроси давлат департаментининг юқори мартабали ходимларини маълумотларнинг эълон қилинганлиги учун айбдор эмасликларини тасдиқлаб ёзган аризага имзо чекишга мажбур этди. Х. Картер буни «ҳақорат» деб атади. Ҳақорат, чунки унинг сўзларига қараганда, энг муҳим маълумотлар Бжезинский аппаратидан олиниб, матбуотда эълон қилинар эди. «Аччиқ ҳақиқат шундан иборатки, деди Х. Картер, — Бжезинский баъзи сабабларга кўра, маълумотнинг кўп қисми эълон қилинганлиги учун давлат департаменти жавобгар эканлигига президентни ишонтира олган».

«Айрим ҳолларда Бжезинскийнинг ўзи матбуот учун маълумот бермаган бўлса ҳам, унинг энг яқин ходимларидан баъзилари уни тайёрлаб берган. Президент бундан хабардор эканлиги ёки хабардор эмаслигини билмайман, аммо Вашингтонда ҳамма шундай қилинаётганлигига аминдир», — деб таъкидлади Х. Картер.

Бжезинскийнинг фаолиятидаги шундай методларнинг ҳақиқий сабабларини очиб бериб, Х. Картер бундай деди: «маълумот Бжезинскийнинг ғаразли мақсадлари билан, ёки сиёсий сабабларга кўра» эълон қилинди. Шундай хатти-ҳаракатлар натижасида, киноя билан уқтириб ўтди у, «президентнинг миллий хавфсизлик бўйича кўзга яққол ташланадиган ёрдамчисини кўриб турибмиз».

Х. Картернинг гаплари, деб ёзади «Бостон глоб» газетаси, «давлат департаменти билан миллий хавфсизлик кенгаши ўртасидаги ихтилофлар бошлангандан буён ўтган бутун даврда Бжезинский ғоят кескин ва жуда ошкора танқид қилинганлигидан далолат бериб турибди».

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«СИЗДАН УГИНА, БИЗДАН БУГИНА»

Юқоридаги сарлавҳа остида босилган (газетанинг шу йил 25 май сони) танқидий мақолада Урганч аэропортининг смена диспетчери Э. Совуров хизмат вазифасини суиистеъмол қилаётганлиги, йўловчиларга нисбатан қўпол ва дағал муомалада бўлаётганлиги, аэропортнинг масъул навбатчиси И. Исмоилов эса йўловчиларнинг ҳақли эътирозларини назар-писанд қилмаётганлиги очиб ташланган эди.

Редакция **ЎЗБЕКИСТОН ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИ**дан қуйидаги жавобни олди:

—Мақола бошқармада кўриб чиқилди. Мақолада кўрсатилган фактларни ўрганиб чиқиш учун махсус комиссия тузилди. Унинг составига партия ва касаба союз ташкилотлари вакиллари киритилди.

Комиссия томонидан ўтказилган текшириш шуни кўрсатдики, ҳақиқатан ҳам 1980 йилнинг 4 май куни Урганч аэропортида йўловчиларни жўнатиш қониқарсиз ташкил этилган ва авиабилетларни белгиланган тартибда сотиш қоидаси бузилган.

Урганч аэропорти маъмурияти йўловчиларга хизмат кўрсатишда йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан махсус буйруқ чиқарган. Унда авиабилетларни сотишни ташкил этиш ва ишни яхшилаш ҳамда бронлардан фойдаланиш устидан қаттиқ назорат ўрнатиш каби тадбирлар белгиланган.

Авиабилетларни белгиланган тартибда сотиш қоидасини бузганлиги учун масъул навбатчи И. Исмоилов огоҳлантирилди, раҳбарликни бўшаштириб юборганлиги учун хизмат бошлиғи С. Дурдиевга қаттиқ виговор берилди.

4 май куни йўловчиларни жўнатишни яхши ташкил этолмаганлиги учун диспетчер Э. Совуров йўловчиларга хизмат қилиш билан боғлиқ бўлмаган бошқа ишга ўтказилди.

«Сиздан угина, биздан бугина» сарлавҳали мақола авиаюкларни ташиш ишларини яхшилаш ва йўловчиларга маданий хизмат кўрсатишни ошириш мақсадида Урганч аэропорти ходимлари ўртасида муҳокама қилинди.

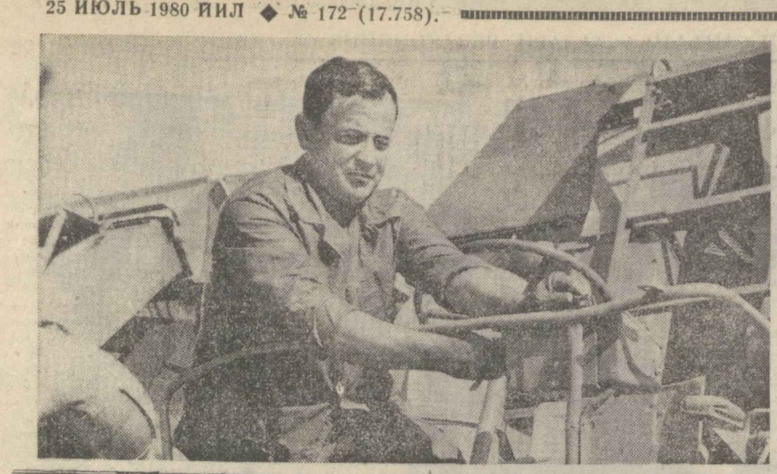

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Оққўрғон район «Госкомсельхозтехника» устахонасида пахта териш машиналарини мавсумга шайлаш ишлари қизгин бормоқда. Устахона коллективи 400 та агрегатни сифатли ремонт қилиб беришни ўз зиммасига олган. Суратда: устахонанинг моҳир ремонтчиси Аҳмед Алайдинов.

В. Сироткин фотоси.

●

Илғор механизатор Турсуной Саримсоқова номини Зарбдор районидаги «Совет Қорақалпоғистони» совхозида ҳамма ҳурмат билан тилга олади. Қўриқ очиб, пахта экиш учун Намангандан келган бу ватанпарвар аёл бу йил 50 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқда. У ўз агрегати билан 200 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олган. Суратда: Т. Саримсоқова.

Ж. Тўраев фотоси.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ОЗУҚА ТАЙЁРЛАШ— УМУМХАЛҚ ИШИ

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумида партия ва совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари олдига озуқа етиштиришни тубдан яхшилаш, яқин йиллар ичида ҳар бир хўжаликда чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш вазифаси қўйилган эди.

Ана шу вазифаларни амалга ошириш учун курашаётган кўпгина хўжаликларда катта озуқа запаслари жамғариш, беданинг ҳар бир ўримини қисқа муддат ичида ўтказиш ишлари амалга оширилмоқда. Беда пичани, сенаж ва бошқа хил озуқалар тайёрлаш жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Шу йилнинг 21 июлига қадар республикамизда 4,7 миллион тонна дағал хашак тайёрланиб, топшириқ 60,4 процент бажарилди. Қашқадарё областининг колхоз ва совхозлари дағал хашак жамғариш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини 86,7 процент, Сурхондарё области эса 81,7 процент бажарди. Бу областларнинг хўжаликларида озуқа тайёрлаш топшириқларини қисқа муддат ичида бажариш, пахта йиғим-теримига қадар озуқаларни чорва моллар қишлайдиган жойларга ташиб олиш тадбирлари кўрилмоқда. Аммо баъзи хўжаликларда бу ишда ҳамон сусткашликка йўл қўйилаётир. Қимматли фурсатлар ўтиб бормоқда. Беданинг учинчи ўрими чўзиб юборилди. Кейинги ҳафта ичида баъзи область ва районларда озуқа жамғариш суръати пасайиб кетди. Сирдарё, Бухоро, Хоразм ва Фарғона областларида дағал хашак тайёрлаш топшириғи 42—45 процент бажарилди, холос. Фарғона, Андижон, Бухоро, Жиззах областларида шу кунга қадар беданинг учинчи ўрими тугаллангани йўқ. Анчагина майдонларда беда ҳосили ўроқчиларни кутиб турибди. Қорақалпоғистон АССР, Наманган, Андижон областларида эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан сенаж тайёрлаш бирмунча паст.

Баъзи областлар ва кўпгина районларда ўтган ҳафта ичида топшириққа нисбатан 1—3 процент миқдорида озуқа жамғарилди, холос. Айниқса, Ўзбекистон, Фрунзе, Олтиарик, Охунбобоев, Бухоро, Бўзатов, Беруний, Зомин, Зарбдор, Бойсун ва бошқа бир қатор районларда озуқа жамғариш қониқарсиз олиб борилмоқда.

Вақт кутиб турмайди. Озуқа жамғаришни жадаллаштириш ва жамоат чорва молларини сифатли озуқа билан таъминлаш учун қўшимча тадбирлар белгилаш зарур. Бу ишни уюшқоқлик билан ташкил этиб, техника воситалари ва ишчи кучларидан тўлиқ фойдаланиш зарур. Маккажўхорикорлар учун ҳам долзарб кунлар яқинлашмоқда. Силос бостириш ишларини уюшқоқлик билан ўтказиш керак.

Озуқани сақлаш муҳим тадбирдир. Пичан тайёрлаш, сенаж ва силос бостириш технологиясига тўлиқ амал қилинса озуқа таркибидаги тўйимли моддалар тўлиқ сақланиб қолинади. Афсуски, баъзи хўжаликларда сенажни махсус тайёрланган хандакларга бостиришга етарли эътибор берилмаётир.

Республика колхоз ва совхозларида ҳозиргача 69 минг тоннадан ортиқ витаминли ўт талқони тайёрланди. Бу планга нисбатан 34,8 процентни ташкил этади. Аммо бу ишда баъзи область ва районлар орқада қолмоқда. Сирдарё, Хоразм, Андижон ва Бухоро областларида витаминли ўт талқони тайёрлаш 10—24 процент бажарилган, холос. Қорақалпоғистон АССРда бу иш айниқса судралмоқда. Бу ерда бу муҳим озуқа тайёрлаш 6,4 процент бажарилди. Витаминли ўт талқони тайёрлайдиган агрегатларнинг кўп қисми ишга туширилмаган. Ишлаётганларидан ҳам унумли фойдаланилмаётир. Агрегатларга кўк беда ўз вақтида ташиб келтирилмайди. Витаминли ўт талқони тайёрлайдиган агрегатлардан тўлиқ фойдаланиб бу соҳада иш суръатини жадаллаштириш керак.

Силос бостиришга саноқли кунлар қолди. Бу мавсумга айниқса пухта тайёрланиш зарур. Шуни таъкидлаб ўтиш кераки, баъзи область ва районларда силос бостиришда ишлатиладиган техниканинг 20—30 проценти ва хандакларнинг бир қисми ҳанузгача тахт қилинмаган. Катта майдонларда маккажўхорининг донини йиғиб олиниб, поясидан силос бостириш планлаштирилган. Бундай пояларни ўз муддатида силосга бостириш механизаторлардан, мутахассис ва хўжалик раҳбарларидан катта масъулият талаб этади. Карбамидлардан тўлиқ фойдаланиш, белгиланган тавсиялар асосида сифатли силос бостириш керак.

Ҳозирги шароит шуни талаб этадики, озуқа тайёрлаш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун ҳар бир район, колхоз ва совхозда бу соҳадаги ишлар атрофлича таҳлил қилиниб, қўшимча тадбирлар белгиланиши керак. Партия ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари озуқа тайёрлашни жадаллаштириш, маккажўхори, беда ва бошқа озуқа экинлари парваришини яхшилаш, юқори сифатли озуқа тайёрлаш учун барча имкониятларни ишга солиш борасида хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларининг масъулиятини оширишлари керак.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ВА РОМИТАН РАЙОНИ ДЕҲҚОНЛАРИ ТАШАББУСИ ИЗИДАН

МУНОСИБ АРМУҒОН

Колхозимиз аъзоларининг фикри-зикри, куч-ғайрати мўл ҳосил тўплашга, партиямиз XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездига муносиб армуғон тайёрлашга қаратилган.

Пахта ҳосилини йилдан-йилга кўпайтириш борасида КПСС XXV съезди белгилаган вазифаларни бажара бориб, колхоз бўйича ҳосилдорликни илғор хўжаликлар даражасига кўтаришга муваффақ бўлдик. Беш йиллик мобайнида пахта ҳосилининг умумий ҳажми 1500 тоннага кўпайди, гектар бошига ўртача ҳосилдорлик 40 центнерни ташкил этди.

Ўтган йили 6400 тонна пахта етиштирган бўлсак, бу йил 7400 тонна, яъни бултургидан 1000 тонна кўп «оқ олтин» етиштириш ва ҳосилдорликни 45 центнерга етказишни мўлжалламоқдамиз. Бунга икки йўл билан: ҳосилдорликни ошириш ва гектарга гектар қўшиш йўли билан эришамиз. Демак, ҳосилдорлик 40 центнердан 45 центнерга кўтарилади. Янгидан 40 гектар ер ўзлаштириб, чигит экдик. Ҳозир пахта майдонимиз 1671 гектар.

Шу факт қувончлики, ҳамма майдонларда кўчатлар сони бут. Ғўзанинг ривожланишини тезлаштириш, ҳар бир тупда кўпроқ ҳосил тўплаш учун агротехника тадбирларини ўз вақтида, юқори сифатли ўтказаётирмиз. Ҳозиргача ғўзаларга уч марта комплекс ишлов берилди. Азотли ўғитларни тўла нормада, тупроқ картограммаси асосида бериб тамомладик. Бегона ўт босган ёки чанқатилган ғўза йўқ. Тупроқ юмшатилган, майин. Сифатли парвариш туфайли ўсимлик кунда бир яшнаб, ҳосил элементлари тобора кўпаймоқда.

Бешта бригада 60 центнерчилик ҳаракатига қўшилиб, ғўза парваришида олдингилар сафида боришяпти. Уста пахтакор Матниёз Бобожонов бошчилик қилаётган бригада ўтган йили 60 центнерли маррани эгаллаган эди, бу йил 90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 65 центнердан хирмон кўтариш учун кураш олиб бормоқда. Яқинда бригада далаларига «Сифат белгиси» берилганлиги бежиз эмас. Ғўзалар аъло даражада парвариш қилиняпти. Натижада гул ва кўсаклар кўпайиб, ҳосилга-ҳосил қўшилмоқда.

Колхознинг Қодир Бойжонов, Раҳим Матюсупов, Гулжон Тоғонова, Янгибой Аҳмедов бошлиқ бригадаларида ҳам ғўза парвариши намунали ташкил этилган. Бу пешқадам бригадаларнинг культивациялаш сифатига қатъий риоя қилиш ва ғўзага «шарбат» суви бериш соҳасидаги ибратли тажрибалари оммалаштирилди.

Ҳосил тақдири ҳал қилинаётган долзарб кунларда шонли механизаторларимиз меҳнатда чинакамига жасорат кўрсатаётирлар. 32 га чопиқ трактори икки сменада тўхтовсиз ишлашини таъминламоқдамиз. Худойберди Жуманиёзов, Тожимурод Сафаров, Ўдабой Ражабов каби оловқалб механизаторлар мусобақа ғолиблари сифатида бир неча марта тақдирланишди. Ҳар туп ғўзани авайлаш, сақлаб қолиш ва машинабоп қилиб ўстиришда уларнинг хизматлари катта.

Сувчи — ғўзани яшнатувчи эканлигини амалда кўрсатаётган миришкорлар ҳақида ҳам илиқ сўзлар айтсак арзийди. Ўсимликнинг сувга талаби ошганлигини ҳисобга олиб, сувчилар сонини 150 кишига етказдик. Суғориш нормаси 0,9 гектар қилиб белгиланди. Ғўзани чанқатишнинг ҳосилга зарарини, экинни бостириб суғориш ҳосилни йўққа чиқаришини ҳар бир сувчи яхши тушунади. Ҳаво жазирама иссиқ маҳалда суғориш ҳосил нишоналарини тўкиши турган гап. Буни англаб, суғоришни салқин пайтларда ва тунда ўтказаётирмиз. Шодон Йўлдошев, Тамара Эшчонова, Сафарбой Болтаев ва бошқа тажрибали сувчилар мусобақа пешқадамларидир.

Яна бир янгилик ҳақида тўхталмоқчиман. Мана икки йилдирки, ғўза зараркунандаларига қарши курашда биз биологик усулдан фойдаланаётирмиз. Колхознинг биологик лабораториясида тайёрланган фойдали ҳашарот—трихограмма экин зараркунандаларига қирғин келтирмоқда. Биологик усулнинг моддий фойдаси ҳам чакки эмас. Ҳашарот тарқалган ҳар гектар ерни заҳарли химикат билан ишлашга 28 сўм, биологик усул билан ишлашга эса 9 сўм сарфланади. Биологик усул тажрибада ўзини тўла оқлади. Аминмизки, областимизнинг бошқа хўжаликларида ҳам бу янгиликка кенг йўл очилади.

Яқинда биз республика партия ва ҳукуматининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларини 1980 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорини муҳокама қилиб, конкрет тадбирлар белгиладик. Бултур 4300 тонна пахта машинада терилган бўлса, бу йил 5300 тонна ҳосил бункерлардан тўкилади. 22 та терим машинаси, пахта ташийдиган 40 та тележка тахт қилиб қўйилди. Хирмон жойлар, йўл-кўприклар ремонти барвақт ўтказилади. Энг муҳими, ғўзани машинабоп қилиб ўстириш, механик-ҳайдовчиларни ўқитиш ва тайёрлаш ҳозирданоқ диққат марказига олинди.

Колхоз правлениеси ва партия комитети долзарб кунларда далада тер тўкаётган азаматлар тўғрисида ғамхўрлик қилишга катта эътибор бермоқда. Иссиқ овқат, маданий-маиший хизмат далада ташкил қилинган. Социалистик мусобақа илғорлари моддий ва маънавий рағбатлантирилмоқда.

Колхозимиз азаматларининг руҳи кўтаринки, улар Тошкент области ва Ромитан райони пахтакорларининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди шарафига олинган юксак мажбуриятларини ошириб бажарадилар.

А. АБДУЛЛАЕВ,

Шовот районидаги «Ленинград» колхози раиси.

ПЛЕНУМ МАТЕРИАЛЛАРИ ПРОПАГАНДА ҚИЛИНМОҚДА

Андижон область партия комитети «Билим» жамиятининг область ташкилоти билан ҳамкорликда КПСС Марказий Комитетининг июнь (1980 йил) Пленуми қарорларини меҳнаткашлар ўртасида атрофлича пропаганда қилиш мақсадида агитация-пропаганда группалари ташкил этди. Группалар составида республика «Билим» жамияти область ташкилотининг аъзолари, Андижон пахтачилик, педагогика, медицина ва тиллар институтлари олимлари, партия ва совет ходимлари бор.

Юздан ортиқ агитбригадага уюшган пропагандистлар, лекторлар ҳозиргача областнинг Ленинск, Советобод, Андижон шаҳарлари саноат корхоналари, Олтинкўл, Балиқчи, Марҳамат районлари совхоз ва колхозларида бўлиб, июнь Пленумининг КПСС XXVI съездини чақириш тўғрисидаги қарори ҳамда ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган сермазмун доклади юзасидан 300 га яқин доклад қилишди ва лекция ўқишди.

Областнинг таниқли лектор-пропагандистларидан М. Жўрабоев, Ғ. Абдуллаев, У. Аҳмаджонов, А. Устинов, Р. Рафиева, М. Аҳмедов, А. Дўстматов ва Э. Юсуповларнинг лекция ва суҳбатлари тингловчиларда айниқса катта таассурот қолдирмоқда, уларни меҳнатда ғайрат-шижоат ва ташаббус кўрсатишга ундамоқда.

Н. ИНОҚОВ,

«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

МУСОБАҚАДОШЛАР ЙЎҚЛАМАСИ

Қишлоқ хўжалик ходимлари КПСС XXV съездида белгилаб берилган ўнинчи беш йиллик план ва топшириқларини ошириб бажариш ҳамда КПСС XXVI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун қандай тадбирларни амалга оширишлари зарур? Андижон областидаги ўзаро мусобақадош Олтинкўл районида чиқадиган **«Коммунистик меҳнат учун»**, Ленин районида чиқадиган **«Ленин йўли»**, Пахтаобод районининг **«Пахтаобод»** газеталарининг қўшма сонида босилган материалларда ана шулар хусусида фикр юритилади.

Олтинкўл районидаги Навоий номли колхоз бригада бошлиғи Б. Олимов, Ленин районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Правда Востока» колхозининг раиси, СССР Олий Советининг депутати Ҳ. Турсунов, Пахтаобод районидаги «Коммуна» колхози партия комитети секретари Н. Тожиддинов ва бошқа ўртоқларнинг мақола ва корреспонденцияларида қишлоқ меҳнаткашлари беш йиллик якунловчи йилида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл-кўл ҳосил етиштириш учун амалга ошираётган тадбирлари, ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар хусусида ҳикоя қилинади.

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ — БОШ МАСАЛА

МУСТАҲКАМ ТАЯНЧ

«Кинап» заводи — Самарқанд областининггина эмас, балки республикамиз машинасозлик саноатнинг ҳам йирик корхоналаридан бири. Бу ерда ишлаб чиқариш самарадорлигн ва иш сифатини юксалтириш учун ўзаро социалистик мусобақа тобора авж олдириляпти. Меҳнат унумдорлигини ошириш негизида ана шу вазифани адо этиш — корхонадаги барча ишчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчиларнинг эзгу нияти, қатъий аҳди.

Шуниси диққатга сазоворки, корхонада автоматикани жорий этиш бўйича узоқ муддатга мўлжалланган программага сўзсиз амал этилмоқда. Уни рўёбга чиқариш ишига махсус штаб раҳбарлик қилаяпти. Янги техникани жорий этиш бўлими, механизация воситалари цехи ва махсус конструкторлик бюроси ходимлари корхонада олиб борилаётган реконструкция ишлари тугагач, бу ерда ишлаб чиқариш умумий ҳажми қарийб 3 баравар ўсишини, ишлаб чиқариш жараёнларининг аксариятини автоматлар бажаришини яхши англайдилар. Шунга кўра заводда ҳозирданоқ янги автоматлар ва механизация воситаларидан фойдаланишга собитқадамлик билан киришилмоқда.

Шу маънода «Кинап» заводида тайёрланган штамповкачи роботлар фаолияти ҳамманинг эътиборини жалб этаётир. Корхона новаторлари уни маълум саноат манипуляторлари конструкцияси асосида яратдилар. Штамповкачи роботлар ўз меҳнат фаолиятининг биринчи кунидаёқ меҳнат унумдорлиги бўйича рекорд ўрнатди. Корхонанинг энг қолоқ участкасида деталлар ишлаб чиқариш икки ярим баравар кўпайди.

Завод новаторларининг ташаббуси билан робот учун янги асбоблар тайёрланди. Улар ўрнатилгач, роботлар 200 хилга яқин деталларни ясай оладиган бўлди. Ёрдамчи операцияларда меҳнат унумдорлиги уч ҳисса ошди.

Э. САЪДУЛЛАЕВ.

ГАЗЕТХОНЛАР ИЛТИМОСИГА КЎРА

ТЎҒРИ ОВҚАТЛАНИШДА ХИСЛАТ КЎП

Инсон ҳаётида тўғри ва тартибли овқатланиш катта аҳамият касб этади. Истеъмол қилинадиган овқат ва табиат неъматлари таркибида маълум миқдорда ҳаёт учун зарур бўлган оқсил, углевод, ёғ, витамин ва минерал моддалар бор. Уларнинг бир қисми тирик аъзолардаги ҳужайра ва тўқималар таркиб топиши ҳамда янгиланишига сарф бўлади. Организмга сингиган моддаларнинг яна бир қисми эса оксидланиб (ёниб), энергияга айланади. Бу энергия ўз навбатида аъзоларнинг фаолиятига, инсоннинг жисмоний меҳнат билан шуғулланишига сарфланади. Мазкур ҳаётбахш омилларнинг бирортаси етишмаслиги эса организмнинг бир қатор хасталикларга чалинишига олиб келади.

Лекин овқатланишда ҳам овқатланиш бор. Бинобарин халқимиз орасида инсон овқат ейиш учун яшамайди, балки яшаш учун овқат ейди деган ҳикматли гап кенг тарқалганлиги бежиз эмас. Гап овқатнинг миқдорида эмас, балки сифатида, маълум режа-тартиб билан уни истеъмол этишдадир. Пала-партиш, нотўғри ва тартибсиз овқатланишнинг оқибати яхши бўлмайди: киши ҳаддан ташқари семириб кетиши, турли касалликларга чалиниши, барвақт қариб қолиши мумкин.

Озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан табиат неъматларини шошилмасдан ейишга одатланиш лозим. Тамадди қилиш вақтида фикрни бошқа нарсаларга чалғитмаслик, жумладан китоб-газета ўқимаслик, ортиқча гапирмаслик тавсия этилади. Шунингдек, тик туриб шоша-пиша ёки ёнбошлаб овқатланиш саломатлик учун зарардир.

Кези келганда шу нарсани айтиш керакки, ҳар куни бир хил овқат истеъмол қилиш ҳам ярамайди. Чунки бунда организм учун зарур озуқа омиллари чекланиб қолади, аъзолардаги меъёр мутаносиблиги бузилади. Овқат ейишда таомларни маълум тартибда, расамади билан истеъмол қилиш лозим. Иложи бўлса, даврага аввал кўнгил очар луқма-закуска, сўнгра суюқ овқат, кейин эса иккинчи, қуюқ овқат тортиш керак. Ширинлик ва мева шарбатларини овқатдан сўнг истеъмол қилиш мақсадга мувофиқдир. Баъзан кишилар овқатланишдан олдин иссиқ чой ичиб, ширинликлар ейишга тушадилар. Бу гигиена қоидаларига зид. Чунки кўп чой ичиш меъда ширасини суюлтириб юборади, ширинликлар эса меъда шираси ажралишини анча қийинлаштиради. Оқибатда организмга тушган овқат яхши парчаланмайди ва тўла-тўкис сингимайди.

Овқатга ҳаддан ташқари ўч айрим кишилар бемаврид семириб кетадилар. Бундай кишилар кўпроқ касалликларга чалинадилар. Шу туфайли буюк аллома Ибн Сино айтганидек, киши тўйиб овқатланмаслиги, овқат ейишга ҳали эҳтиёж бўлсада дастурхондан туриб кетиши лозим.

Бир тоифа кишилар боркки, улар кун бўйи бирорта тайинли нарса емай юраберадилар-да, кечқурун жуда тўйиб овқатланадилар. Бундай овқатланиш, сўзсиз, киши организмининг нормал фаолиятига путур етказмай қўймайди. Бунда таомнинг меъда-ичак йўлида парчаланиши, унинг танага сингиш жараёнлари бузилади. Бу эса ўз навбатида овқат ҳазм қилиш аъзоларининг фаолияти бузилишига олиб келади. Мабодо киши бир неча кун давомида шундай, тартибсиз, пала-партиш ва чала овқатланса, организмда модда алмашиниш жараёни ўзгариб қолиши мумкин.

Одамнинг аъзо ва тўқималари таркибида озуқа моддаларининг камайиб кетиши эса пировардида турли хил хасталиклар, шу жумладан меъда-ичак касалликларига олиб келиши мумкин. Шу боисдан ҳам овқатланишда албатта белгиланган тартиб-қоидаларга риоя қилиш, мутахассис шифокорлар айтганидек, таомни 3—4 марта меъёри билан истеъмол этиш лозим. Ухлашдан камида икки соат олдин овқатланиш керак.

Диёримизда айниқса, ёз кунлари ҳароратниҳоятда кўтарилиб, баъзан иссиқнинг тафти 40 даражадан ҳам ошади. Ана шундай пайтларда кишиларнинг тинкаси қурийди, меҳнат қобилиятлари бирмунча пасаяди, одам ўзини панага — салқинга тортишга ҳаракат қилади, иштаҳа йўқолиб, киши тез-тез сувсирайди. Бундай ҳолатларнинг содир бўлиши атроф муҳит ҳамда организмда кечаётган мураккаб биохимик жараёнлар билан боғлиқдир. Шу туфайли ҳам имкони борича илмий равишда талқин этилган овқатланиш тадбирларига риоя этиш лозим. Овқатланиш характери кишининг ёши, иши ва атроф муҳитнинг ҳолатига қараб ўзгариб туради.

Илмий ишлар шуни кўрсатадики, саратон ва ёз кезлари иссиқ таъсирида организмнинг меъда ва ичак фаолияти бирмунча сусаяди, ошқозон ва ичакда овқат парчаланиши учун зарур бўлган шира миқдори меъёридан камайиб кетади. Шу боисдан ҳам ёз фаслининг жазирама иссиқ кунларида суюқ, енгил ҳазм бўладиган, қайнатиб ва димлаб пиширилган таомлар тайёрланганини маъқул. Шуни айтиш керакки, қадим-қадимдан одат тусига кириб келган нарса овқатларга турли ошкўклар қўшилиши ва табиат неъматларидан шўрваки таомлар тайёрланиши мана шу кунларда кишининг жонига оро беради. Қуюқ-суюқ овқатлар турфа кўкат—жамбил, райҳон, шивит (укроп), кашнич, кўк пиёз ва зираворлар билан бойитилса, жуда кўнгилдагидек бўлади.

Ҳаво ҳарорати кўтарилганда ёғ қанча кам ейилса, ошқозон ва ичакка шунча зўр келмайди, чунки ёғ моддаларининг ичакда эриши ва парчаланиши учун кўп миқдорда ўт моддаси талаб қилинади. Ваҳолонки, иссиқ фаслда жигарнинг ўт моддаси ишлаб чиқариши сустлашади.

Барчага аёнки, ёз фаслида кўпроқ мева ва сабзавот истеъмол этилади. Баъзи кишилар фақатгина табиат неъматларидан баҳраманд бўлишга қизиқиб, таркибида киши ҳаётида жуда муҳим аҳамиятга молик оқсил бўлган маҳсулотлардан фойдаланишга чек қўядилар. Бу ўринда гап гўшт ва сут маҳсулотлари ҳақида бораётир. Овқат таркибида оқсил салмоғининг камайиб кетиши организмнинг турли касалликларга қарши курашиш қобилиятини жуда сусайтириб юборади. Иссиқ дамларда киши организмидан кўпроқ намлик ажралиши туфайли у билан бирга ҳаёт учун зарур бўлган маъдан элементлари ва витаминлар чиқиб кетади. Шунинг учун ҳам организмда маълум миқдорда сувни сақлаб туриш учун, иложи бўлса, ичимлик ва сувларни бир оз тузлироқ қилиб истеъмол этган маъқул. Шунингдек, минерал сувлардан баҳраманд бўлиш, мева-чева, сабзавот ва резаворларнинг шарбатларидан истеъмол қилиш фойдали ҳисобланади.

Турмушимиз фаровон, дастурхонимиз тўкин, ҳаёт учун бизда барча нарса муҳайё. Лекин ана шу тўкинлик, фаровонликдан баҳраманд бўлишда меъёрни унутмаслик керак. Турли ноз-неъмат ва таомларни тўғри истеъмол қила билиш, режа-тартиб билан овқатланишга одатланиш, тозалик ва гигиена қоидаларига амал қилиш даркор. Саломатлик учун ниҳоятда зарур бу тадбирларнинг амалга оширилиши фақат медицина ходимларигагина эмас, балки барча меҳнаткашларга, шаҳар ва қишлоқ аҳлига, қолаверса ҳар биримизга бевосита боғлиқдир. Абу Али ибн Сино бундан минг йилча муқаддам овқатланиш тадбирлари, қоидалари ҳақида айтган фикрлар ҳамон ўз кучини йўқотганича йўқ: «...Соғлиқни истаган киши иштаҳаси чин бўлмай туриб, меъдаси ва юқори ичаклари аввалги овқатдан бўшамай туриб, ҳеч бир нарса емаслиги керак. Гавдага энг зарарли нарса меъдада овқат етилмасдан ва ҳазм бўлмасдан туриб яна овқат киритишдир».

Н. БОБОХЎЖАЕВ,

Ўзбекистон санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий-тадқиқот институти директорининг ўринбосари, медицина фанлари доктори.

М. НАБИЕВ,

шу институтнинг катта илмий ходими, химия фанлари кандидати.

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ОБЪЕКТЛАР — НАЗОРАТДА

ЮТУҚЛАР БОР, АММО...

Наманган атласи... У жаҳон бозорида қўлдан-қўлга ўтиб харидоргир бўлиб қолди. Эл оғзига тушган маҳсулотнинг сифати — беш қирралн тамға билан белгиланмоқда. Эришилган юқори сифат ва самарадорликнинг сири нимада? КПСС XXV съезди номли Наманган аврли газламалар комбинати коллективи бундай муваффақиятларга қандай эришмоқда? Комбинатнинг келажаги-чи?

Корхона территорияси салкам 60 гектарни ташкил этади. Комбинат ишга туширилгач, қувватлар тезда ўзлаштирилади. Ишчилар малакасининг янада такомиллашуви ва прогрессив технологияга кенг йўл очиб беради.

КПСС XXV съезди қарорларида комбинатнинг иккинчи навбатини шу беш йиллик охиригача қуриб битказиш вазифаси қўйилган. Бу билан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми икки баравар ошади. Қурилишни 10-трест бинокорлари, бир қанча ёрдамчи ва пудратчи ташкилотлар — жумладан «Средазтепломонтаж», «Узпромвентиляция», «Узтрансспецстрой» коллективлари олиб бормоқда. Ишнинг ҳажми ва кўлами салмоқли. Салкам 12 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилиши лозим. Бу ерда ипак тайёрлаш учун тўқимачилик, пардозлаш (бўяш), ипак пишитиш цехлари барпо этилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1980 йилда ишга тушириладиган объектларни фойдаланишга топшириш ҳақидаги кўрсатмалари қурувчи-монтажчилар ғайратига ғайрат қўшди. РСФСР, Украина машинасозлари тайёрлаган мураккаб механизмлар, Япония, Швейцария, Италия каби чет мамлакатлардан келтирилган серунум дастгоҳларни ўрнатиш тезлаштирилди. Харьковликлар яратган «КТ-120» маркали ўндан ортиқ улкан агрегатлар монтажи тугалланди. Мазкур агрегатларнинг ҳар бири соатига 120 кубометр ҳавони тозалаб беради. Тўқимачилик фабрикасида 200 га яқин серунум дастгоҳни монтаж қилиш ишлари ҳам бошлаб юборилди. Бу ишда А. Горбушин, Г. Облаков, ота-ўғил Шерниковлар ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Хуллас, қурилишда эришилаётган ютуқлар чакки эмас. Лекин бинокорларнинг корхонани муддатидан уч ой илгари ишга тушириш юзасидан зиммаларига олган мажбуриятлари даражасида ишлаш учун ҳали янги резервлардан фойдаланмоқ керак. Чунончи бу ерда техника, машина-механизмлар қувватидан етарли фойдаланилмаяпти.

Объектда ишчи кучлари етарли бўлса-да, айрим цехларда эшиш ва ўров машиналари бўш турибди. Тошкент экспериментал вентиляция заводи (директори В. Нагибин) вентиляция агрегатлари тайёрлаб беришни кечиктирмоқда. Баъзи участкаларда ишчиларнинг бекор туриб қолиш ҳоллари рўй беряпти.

— Таъминотчилар сўзларининг устидан чиқишмаяпти, — дейди 10-қурилиш тресги бошқарувчиси Д. Беглов, — республика Енгил саноат министрлиги йигирмага яқин эшиш, ўндан ортиқ ўров машиналари, ҳар бири 10 минг ампер қувватга эга бўлган трансформатор машиналари каби кўплаб буюртмаларимизни ҳануз етказиб берганлари йўқ. Оҳангарон цемент комбинати «ПЖ» маркали 660 квадрат метр плитанинг энди 180 кубометрини юборди, холос. Шунингдек, зарбдор қурилишда яна бир қанча машина-механизмлар етишмай турибди. Буларнинг ҳаммаси иншоот қурилиши суръатига жиддий таъсир қилмоқда.

Шунингдек, қурилишга сафарбар этилган бир қанча бошқа ташкилотлар ҳам иншоотни ёрдамчи кучлар билан таъминлаш вазифасини уддаламаётир. Ҳозир қурилишда шаҳар саноат корхоналаридан жалб қилинган 600 киши ўрнига 354 киши қатнашмоқда. Икки сменада иш олиб бораётган қурувчиларга савдо, медицина, маданий-маиший хизмат яхши йўлга қўйилмаган. Ошхонада тайёрланаётган овқат сифати талаб даражасида эмас. Бинокорларни чой билан таъминлаш ташкил этилмаган. Ишчилар тушлик учун салкам бир-бир ярим километр йўл босиб, қўшни колхозларга бориб келишга мажбур бўлишмоқда.

Корхонанинг иккинчи навбати қурилиши фақат ишлаб чиқариш комбинатидан иборат эмас. Бу ерда олти қаватли маъмурий бино, болалар комбинати, марказий ремонт устахонаси ва бошқа бинолар тикланиши ҳам кўзда тутилган. Лекин бу ишлар ҳам ҳали жадал суръат олганича йўқ. Вазифа — зарбдор объектнинг барча участкаларида иш суръатини кучайтиришдан, меҳнат унумдорлигини оширишдан ва уни ўз муддатида ишга туширишдан иборат.

Т. НАЗИРОВ,

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МОСКВА ОЛИМПИАДАСИДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАХСУС МУХБИРИ Ҳ. НОСИРОВ МОСКВАДАН ХАБАР ҚИЛАДИ

- КУРАШ ТОБОРА КУЧАЙМОҚДА
- ҒАЛАБА МАШАҚҚАТЛАРИ
- СОБИР РЎЗИЕВНИНГ ОРЗУСИ

Москва Олимпиадаси мусобақалари тобора қизғин тус олмоқда. Жаҳоннинг турли бурчакларидан ташриф буюрган спортчилар Олимпиада чемпиони номини олиш учун астойдил курашмоқдалар. Ғолиблик супасига кўтарилганлар ва Олимпиаданинг олтин, кумуш ва бронза медалларини кўксига таққанларнинг сафи кун сайин кенгайиб боряпти.

Совет сув тўпи усталари терма командаларнинг саралаш учрашувларини муваффақиятли якунладилар. Ватерполчиларимиз Италия (8:0), Испания (4:3) ва Швеция (12:1) командалари билан учрашувларда устун келиб, ўз группасида ғолиб чиқишди. Энди улар қолган группаларда ўтказилган учрашувларнинг ғолиблари — Венгрия, Голландия, Испания, Югославия ва Куба ватерполчилари билан Олимпиада чемпионлиги учун ҳал қилувчи учрашувларда қатнашадилар.

Волейболчиларимиз бугунгача саралаш ўйинларидан иккитасини ўтказдилар. Улар биринчи учрашувда Перу командасидан устун келган эдилар. ГДР волейболчилари билан учрашувда (3:1) ҳам муваффақият қозондилар.

Кеча В. И. Ленин номли Марказий стадионда енгил атлетикачилар мусобақаси бошланди. Найза улоқтириш бўйича жаҳон рекордчиси, тошкентлик Татьяна Бирюлина дастлабки давра баҳсида учрашувни бошлади. Яна бир вакилимиз Александр Харлов 400 метрга тўсиқлар оша югуриш бўйича майдонга тушди.

Олимпиаданинг бешинчи куни қиличбозлар ҳал қилувчи баҳсларининг шоҳиди бўлдик. ЦСКА спорт комплексининг қиличбозлар учун мослашган улкан зали икки кун мобайнида гавжумлашиб турди. Қарийб 40 нафар спортчи қиличбозликнинг рапира тури бўйича Олимпиада медалларини кўзлаган эдилар. Зотан, ғолиблик супасига кўтарилишнинг ўзи бўлмайди. Бунинг учун спортчида маҳорат ва тажриба, бошланган курашни ниҳоясига етказа билиш билан сабот ва матонат каби сифатларнинг бўлиши ҳам даркор. Таниқли қиличбозимиз Собир Рўзиев командадошлари Владимир Смирнов, Александр Романьковлар қатори кучлилар сафидан жой олди. Шундан кейин мусобақанинг иккинчи куни кундузи совриндор ўринлар учун курашадиган 6 рапирачини аниқлаш баҳслари ўтказилди. Бунда қиличбозлар икки бор учрашув ўтказишди ва финалга йўлланма олишди.

Собир бу синовдан ҳам яхши ўтди. У аввало польшалик Адам Робак билан учрашди. Маълумки, финалчиларни аниқлаш учрашуви 12 минут давом этади. Шу вақт ичида қиличбозимиз ўз рақибига 10 та санчиш билан қизил чироқни ёқиши лозим. Рапирасини қўпга маҳкам тутган Собир ўн марта ниш уриб, ўзи тўртта санчиш олди. Бу билан 10:4 ҳисобида ғалаба қозонди. Учи тўмтоқ рапира билан урилган нишлар спортчига озор етказмаса ҳам кўпроқ зарба олганлар ўйиндан чиқиши спортчига қимматга тушади. Буни яхши билган Собир навбатдаги учрашувни австриялик Г. Бенко билан моҳирона ўтказиб (10:3), финалга йўлланма олди.

Шу тариқа совринли ўринлар учун курашувчи кучли 6 рапирачи аниқланди. Бундай шарафга Собир Рўзиев қатори 1976 йилги Монреаль Олимпиадасининг совриндори Александр Романьков, ўтган йили ўтказилган жаҳон чемпионатининг ғолиби Владимир Смирнов, польшалик моҳир қиличбоз Лех Козевски, францияликтажрибали рапирачи Паскал Жольо ҳамда таниқли румин қиличбози Петру Кукилар мушарраф бўлдилар.

Собир биринчи учрашувларни командадошлари Смирнов ва Романьковлар билан ўтказди. У астойдил ҳаракат қилишига қарамай, Смирнов билан Романьковлар имкониятдан тўлиқ фойдаланиб, муваффақият қозондилар. Собир учинчи учрашувни Жольо билан ўтказди. Бу ўйинни ҳам бой бермасликка уринган қиличбозимиз рақибига кетма-кет уч марта ниш уриб, олдинга ўтиб олди. Жольо ҳам бўш келмасди. У ҳисобни тенглаштирди. Кейин яна икки санчиш билан муваффақият қозонди.

Ғолибларни аниқлашда бештадан зарба уриш учун 6 минут вақт ажратилади. Рўзиев ана шу вақтда тўртинчи учрашувни П. Куки билан ўйнади. Бу сафар Собир рақибига беш марта ниш уриб, ўзи иккита санчиш олди. Сўнгги учрашувни вакилимиз Лех билан ўтказди. Бу ўйинда 5:2 ҳисоби қайд қилиниб, Собир навбатдаги ғалабани қўлга киритди.

Қолган учрашувларда Романьков, Смирнов ва Жольо бир хил натижа кўрсатдилар. Ўйин қоидасига кўра чемпионни аниқлаш учун қўшимча учрашувлар ўтказилади. Бунда В. Смирнов Олимпиада чемпиони номини олди. П. Жольо ғолиблик супасининг иккинчи поғонасига кўтарилди. А. Романьков эса Олимпиаданинг бронза медалини қўлга киритди.

— Шахсий ҳисобда совриндор ўринлардан бирини эгаллаш орзуйим эди, — дейди Собир Рўзиев. — На чора, спорт спорт-да. Ҳали кураш давом этади. Энди қиличбозлар умумкоманда ҳисобида чемпион номини олиш учун курашга тушишади.

БЕЛЛАШУВЛАР, ОЛИШУВЛАР, ОЧКОЛАР

◆ **Совет гимнастикачи қизлари Олимпиада чемпионлари.**

◆ **Москвалик Виктор ВЛАСОВ кичик калибрли милтиқдан отиш бўйича жаҳон рекордчиси ва Олимпиада чемпиони.**

◆ **Совет курашчиси Вахтанг БЛАГИДЗЕ Олимпиада олтин медалини қўлга киритди. Венгриялик Ференц КОЧИШ билан болгариялик Георгий РАЙКОВЛАР ҳам Олимпиада чемпионлари бўлишди.**

◆ **Болгариянинг оғир атлетикачиси Янко РУСЕВнинг кўкрагини Москва Олимпиадасининг олтин медали безади.**

◆ **Сузиш бўйича Олимпиада чемпионлари: Рика РАЙНИШ (ГДР), Пер АРВИДССОН (Швеция), Лина КАЧЮШИТА (СССР).**

ОЛИМПИАДА ЎЙИНЛАРИ — ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИНГИЗДА

БУГУН МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ КЎРСАТАДИ

ОЛИМПИАДА КУНДАЛИКЛАРИ

11.35, 12.00, 12.55, 18.20.

Ўқ отиш. Тўппончадан отиш.
От спорти. Учкураш.
Қиличбозлик. Эркаклар ўртасида команда биринчилиги учун. Рапира.
Енгил атлетика. Саралаш мусобақалари.
Бокс. Саралаш мусобақалари.

Тўртинчи программа.

12.55—23.00.

Қиличбозлик. Аёллар ўртасида шахсий биринчилик учун Рапира. Финал.
Гимнастика. Аёллар.
Волейбол. Эркаклар, Финал. СССР — Италия терма командаларининг учрашуви.
Сувга сакраш. Аёллар.
Чим хоккей. Аёллар ўртасида саралаш мусобақалари. Польша ва Зимбабве терма командалари.
Баскетбол. Аёллар. Ярим финал.
Қиличбозлик. Эркаклар ўртасида команда биринчилиги учун. Рапира.
От спорти. Учкураш.
Бокс. Саралаш мусобақалари.
Велоспорт. Трек, Саралаш мусобақалари.
Футбол. ЧССР — Қувайт терма командалари учрашуви.

ОЛИМПИАДА МЕРИДИАНЛАРИДА

ГАНЧГА ЎЙИЛГАН ГУЛЛАР

Москванинг Ленинград проспектидаги 167-алоқа бўлимида олимпиадачилар ва меҳмонларга хизмат қилиш ибратли йўлга қўйилган. Бу ерда меҳнат қилаётган кишилар «Энг яхши алоқа ходими» деган республика кўригининг ғолибларидир. Алоқа бўлимининг зали республикамиз усталари томонидан безатилган.

— Бу ерда ўзбек меъморчилиги санъати анъаналарига мос тушадиган ажойиб манзарани кўриш мумкин, —дейди алоқа бўлими бошлиғининг ўринбосари Галина Токарева,— унда Тошкентдан келган ўймакор уста Владимир Дригин ижодига мансуб паннода меҳнаткаш аёл гавдалантирилган. Шунингдек, катта-кичик ранг-баранг чиройли лавҳаларда Ўзбекистон меҳнаткашларининг ҳаёти, ижоди ўзига хос акс эттирилган.

Алоқа бўлимида республикамиз вакиллари ҳам хизмат қилмоқдалар.

Ишлаб чиқариш уйида ўтказилган кўрик ғолибларидан жами 30 нафари олимпиадачилар, меҳмонлар ва москваликларга намунали хизмат кўрсатяптилар. Кўпчилик олмалиқлик Татьяна Попова билан самарқандлик Гули Салимоваларнинг ишидан мамнун.

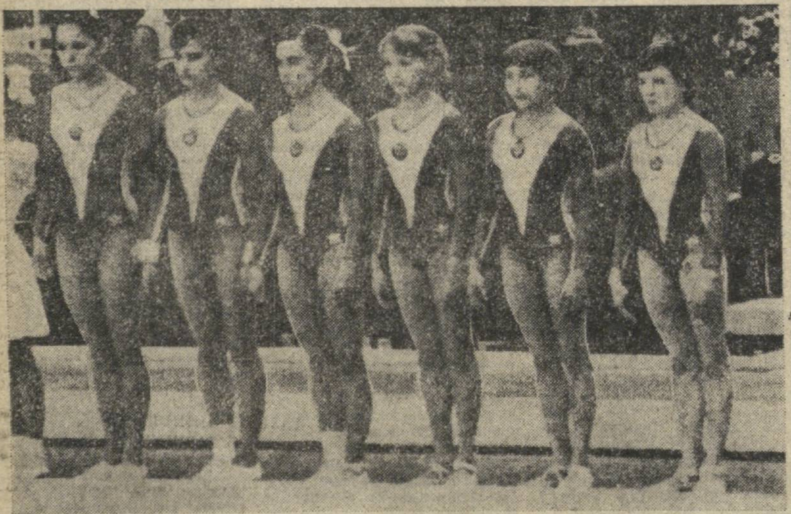

СССР терма командасининг гимнастикачи қизлари аёллар ўртасида команда биринчилиги учун ўтказилган мусобақада пешқадамликни эгаллаб, Олимпиада чемпиони бўлишди. Суратда: (чапдан) Нелли Ким, Наталья Шапошникова, Стелла Захарова, Елена Наймушина, Елена Давыдова ва Мария Филатовалар. В. Светланов фотоси. («Советский спорт»).

ХАЛҚ АМАЛИЙ САНЪАТИ УСТАЛАРИ РЕДАКЦИЯМИЗ МЕҲМОНИ

НОЁБ ХАЗИНА

КЕЧА редакциямизда халқ амалий санъати усталарининг бир гуруҳи меҳмон бўлдилар. Бу учрашувда уста Маҳмуд Усмонов ўз шогирдлари билан иштирок этдилар.

Халқ хазинадир. Халқ санъати эса бамисоли чашма. Бу чашмаларнинг оби ҳаётидан эллар, элатлар баҳра олиб келган. Бу санъат чашмалари асрлардан асрларга гўзаллик, нафосат сирларини етказиб келган, халқ ҳунармандчилигининг ўлмас обидалари бўлиб, то ҳануз яшаб, ардоқланиб келади. Республикамизга чет эллардан келган юзлаб туристлар халқимизнинг ўймакорлик санъати қошида лол бўлиб туриб қолганини кўрганмиз. Мангуликка обида бўлиб, маърифатга ўлмас қўшиқ бўлиб, эзгуликка зар лавҳа бўлиб қолган кўҳна обидалар, заррин пештоқларни яратган усталарнинг ўзи ҳаёт билан қизиққанини гувоҳи бўлганмиз. Бухоро, Самарқанд, Хивадек кўҳна шаҳарларимизнинг шуҳратини оламга таратган талант, ҳунар, санъат эгалари қаторида халқ амалий санъати усталарининг номи ҳам ҳамиша ҳурмат билан тилга олинади.

Уста Маҳмуд Усмоновнинг номи ҳам ана шундай мўътабар кишилар қаторида туради. У отаси Усмон Икромовдан ҳунар ўрганган. Усмон Икромов уста Шириннинг қадрдон дўсти бўлган. Отасининг ноёб санъатини, халқнинг бебаҳо ҳунарини асраб, авайлаб то ҳануз унга сайқал бериб келаётган уста Маҳмуд Усмоновнинг ҳаётида биз жуда кўп хайрли ишларни кузатганмиз. Халқ санъати унинг учун ҳаёт, муҳаббат, имон қадар. Бу санъатнинг ўтмишини у яхши билади, унинг ҳозири, истиқболи учун астойдил жон куйдиради.

— Оламда бу санъатдан кўра гўзалроқ санъатни кўрмадим, — дейди уста. Бу санъатни эҳтиётлаш, унга гард юқтирмаслик керак. Негаки, унда халқнинг ўтмиши, орзу-умидлари, меҳнати, урф-одатлари яшаб келади. Халқнинг ўзи яшайди, бу санъатда. Партия ва ҳукуматимиз халқ амалий санъатининг ривожланиши, шогирдларнинг камоли учун бор имкониятларни яратиб бермоқда. Биз бундан чексиз миннатдормиз.

Бизнинг санъатимизга эътибор, талаб кундан кун ортиб бормоқда, — дейди уста.

Дарҳақиқат шундай. Республикамизнинг турли шаҳарларидан, қардош республикалардан уларга ҳар куни кўплаб буюртмалар келиб туради. Ер ости саройи — метромизнинг безакларида, республикамиз шаҳар ва қишлоқларида қад кўтараётган қатор муҳташам маданият саройларида, театрлар безакларида уларнинг ноёб санъати, муносиб улуши бор. Ҳозирда 120 та шогирдга мураббийлик қилаётган Уста Маҳмуд Усмоновнинг ён дафтарчасида яна қанча-қанча буюртмалар, илтимослар, шогирдликка қабул қилишни сўраб хат ёзган ҳунарга ташна санъатсевар йигитларнинг юрак сўзлари навбат кутиб турибди.

— Бу санъат бағоят нозик, — дейди устоз.— У бамисоли заргарликнинг сезгир тарозиси. Унга дағал бармоқлар билан ёндошиб, қўл теккизиб бўлмайди, уни ҳиссиз юрак билан ардоқлаб, асраб бўлмайди. Афсуски, баъзи жойларда ишланган айрим халқ амалий санъати намуналарини кўриб, дилимиз ранжимоқда. Негаки, улар қўлдан ўтар, шунчаки, номигагина қилинган ишлардир. Бундай ишларнинг ҳақиқий халқ амалий санъатига дахли йўқ, деб баҳолаймиз биз. Ўз-ўзидан савол туғилади бизда.

— Нега шундай бўлмоқда?

— Ягона, бирлашган, ҳамкорликда иш олиб боришни ташкил қилишда айрим камчиликлар бор. Аввало, шогирдлар бу санъат ғоят нозик эканини яхши ҳис қилиши керак. Бу соҳада ўзбошимчалик билан ёки шошма-шошарлик билан ишлаб бўлмайди. Рассомлар союзи ҳузуридаги бадиий фонд бу ишларга раҳбарлик қилиши керак. Бу ишга жонкуяр, санъатни биладиган одам раҳбарлик қилса, деймиз. Ҳозирда халқ амалий санъати бирлашмаси алоҳида, Тошкент халқ амалий санъати экспериментал комбинати эса ўз ҳолича иш кўрмоқда. Бугина эмас, Калинин районида алоҳида, Хоразмда алоҳида бригадалар тузилган. Бизнингча, шу ташкилотларнинг ҳаммасини ягона марказлашган, ҳамкорликда, бир ёқадан бош чиқариб ишлайдиган бошқармага айлантириш керак.

Уста Маҳмуднинг гапларини даврада ўтирган шогирдлари — Мирзазиёд Каримов, Хабибиддин Муродов, Ҳикмат Эгамбердиев, Маҳкам Собиров, Алишер Зиёвуддинов, Ғиёс Иброҳимов ва бошқалар ҳам маъқулладилар. Халқ амалий санъатининг умри боқий, келажаги порлоқдир. Шундай экан, ноёб ҳунар эгаларига меҳр кўзи билан қараш, уларни эҳтиётлаш, талаб ва эҳтиёжларини тўғри баҳолаш керак деб ўйлаймиз.

Санъат — халқ мулкидир. Унинг умри халқ умридай боқий. Халқ мулкини асраб-авайлаш эса ҳаммамизнинг муқаддас бурчимиздир.

Эътибор ОХУНОВА.

Суратда: халқ амалий санъати вакилларидан бир гуруҳи.

А. Тўраев фотоси.

ФУТБОЛ:

УМИДИМИЗ КАТТА

Душанбанинг «Помир» ва «Бўстон» коллективлари ўртасидаги учрашув билан биринчи лига командаларининг биринчи давра ўйинларига якун ясалди. Бу учрашувда тожикистонлик футболчилар 2:0 ҳисобида ғолиб чиқдилар.

Биринчи лигада илк бор тўп сураётган Жиззах шаҳрининг «Бўстон» коллективи биринчи даврани еттинчи ўрин билан якунлади. Қатор ғалабалардан сўнг команда анча вақт пешқадамлар сафида бўлди. Айниқса, турнир жадвалининг юқори поғонасидан жой олиб турган командалар билан бўлган ўйинлар ҳаяжонли ўтди. Бўстончилар «Кузбасс», «Заря», «Металлист» сингари тажрибали коллективлар устидан ғалаба қозонишди.

Шу билан бирга «Бўстон» ўз имкониятидан паст ўйин кўрсатган вақтлар ҳам бўлди. Унчалик кучли бўлмаган хабаровсклик армиячилар, «Жальгирис», «Металлург» командалари билан бўлган учрашувларда нақд очколар қўлдан бой берилди.

Иккинчи давра ўйинлари 4 августда старт олади. Бу даврада бўстончилар турнир жадвалида юқори поғонага кўтариладилар, деган умиддамиз.

Х. КАРИМОВ,
Ш. АБДУРАИМОВ.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

СПОРТ ФИЗИОЛОГИЯСИ

Ўзбекистон ССР «Медицина» нашриёти яқинда ана шу номда китоб чоп этди. Бу муҳим қўлланмани И. Азимов билан Ш. Собитовлар ҳамкорликда яратдилар. 297 та расм, 104 та жадвали бўлган китобда спортчиларнинг функционал ҳолатини турли хил асбоблар, радиоэлектрон ва бошқа хил аппаратлар ёрдамида текширишнинг асосий усуллари берилган. Шу текширишда олинган маълумотлар юқоридаги расм, жадвалларда жуда яхши тасвир этилган.

Олий ўқув юртларида ҳозир ўқитиш методикаси йил сайин такомиллашиб бораётир. Ўқитиш жараёнининг самарадорлигини янада ошириш мақсадида турли воситалардан: кинофильмлар, диафильмлар, жадваллардан кўпроқ фойдаланилаётир. Булар ўқув материалларини студентларга тушунтиришга ёрдам беради. Аммо бу хилдаги воситалар асосан коллектив ҳолда фойдаланишга мўлжалланган. Индивидуал ҳолда фойдаланиш учун анатомия, гистология каби айрим фанларда бўлганидек, спорт физиологияси бўйича алоҳида нашр этилган атлас ёки жадваллар тўплами йўқ. Ана шулар назарда тутилган ҳолда «Спорт физиологияси» китоби яратилди.

Қўлланмада спорт билан шуғулланадиган, шунингдек спорт билан шуғулланмайдиган соғлом кишилар организмининг функционал ҳолати ҳақида, спортчиларнинг тинч ҳолатда, мускулларни ишлатиш чоғида юзага келадиган функционал кўрсаткичларнинг ўзгаришлари акс эттирилган. Бундан ташқари, баъзи спорт турлари (спорт гимнастикаси, енгил ва оғир атлетика, спорт ўйинлари, кураш, бокс, қиличбозлик, сузиш, велосипед спорти, қайиқда сузиш, конькида югуриш, чанғи учиш) билан шуғулланувчи жисмонан чиниққан спортчиларнинг тинч ҳолатда, мускулларни ишлатиш вақтида ва бошқа ҳолатларда юзага келадиган функционал ўзгаришлар ҳам китобда баён этилади.

Қўлланма физкультура институти билан педагогика институтларининг физкультура факультети студентлари учун мўлжалланган. Китоб спорт физиологияси бўйича ўзбек тилида адабиётлар йўқлиги назарда тутилган ҳолда яратилган бўлиб, спорт мутахассисларига катта ёрдам бериши, физкультура ва спорт билан шуғулланувчиларга эса фойдали қўлланма бўлиши мумкин.

ЁШЛАР ИЖОДИ

БОЛАЛАРИНГИЗГА ЎҚИБ БЕРИНГ

ОРЗУ

Сергакман доим,
Қўйларда кўзим.
Чунки отарнинг
Чўпони ўзим.
Недандир ҳуркиб
Қўйларим бирдан,
Ошиб кетдилар
Хў баланд қирдан.
Ҳай-ҳайлаганча
Қолдим мен пастда.
Кўздан йўқолди
Қўйлар бир пасда.
Ширин хаёлим
Ипи узилди,
Завқли ўйиним,
Афсус, бузилди.
Булутлар эди
«Қўйлар» аслида.
«Қочишди» улар
Шамол дастидан.
Пайт келиб ўйим
Амалга ошар.
Ёмғирли «қўйлар»
Измимда яшар!

ТЎСИҚЛАР

(Бир дангаса тилидан)
Дарсим бажарай десам,
Тўсиқлар кўп йўлимда.
Аввало футбол тўпи
Етаклайди қўлимдан.
Сўнгра ойнаи жаҳон
Хаёлимни банд этар.
Имлаб турганда кино
Қайси одам рад этар!!
Китобга гап келганда
Гичирлайди каравот.
«Кел, мизғиб ол», деб гўё
Пичирлайди ҳаловат.
Ана шундай тўсиқлар
Ҳар кун йўлимда ётар.
Шу сабаб кундаликда
«Икки»лар турнақатор.

Ҳамза ИМОНБЕРДИЕВ.

ОНА ТУЯ

Елкасига тўрвасини
Ортиб олиб,
Думи билан боласини
Тортиб олиб,
Иссиқ қумда оёқлари
Куя-куя,
Кенгликлардан ўтиб борар
Она туя.

ОЙ

Ойнинг оёғи бор,
Осмонда юради.
Мен югурсам, у ҳам
Мендек югуради.
Тўхтасам мен каби
Бир жойда турар.
Аммо сўзлолмайди
Фақат ўй сурар.

Фарид УСМОНОВ.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЧИҚИТДАН... ЕМ

Пахта саноати чиқитларидан олинадиган ем беда билан рақобатлаша олади. Жиззах область «Заготхлопкопром» бирлашмасининг бош директори К. Шодиев бошчилигидаги ижодий коллектив чиқитни қайта ишлайдиган установка ясаб, шуни исбот қилди. Пахта заводларининг чиқитлари чорвачиликка сифатли ем қилиб юборила бошлади.

Чиқит минерал аралашмаларида тозаланади, ғалвирда қолган толалар, ғўза пўчоқ бўлаклари, ғўза барги куритиш камераларида 100 — 120 даражага қадар қуритилиб, сўнгра улар туюлади.

Жиззах пахта заводида ишлаб турган установка ҳар куни 10—12 тоннадан ем бермоқда. Бу ем «Заготхлопкопром» бирлашмасининг ёрдамчи хўжалигига юборилмоқда. Бу хўжаликда ҳозир 600 бош қўй ва эчки, 50 бош чўчқа, 16 бош қорамол, 7 мингтага яқин товуқ боқилмоқда. Пахта заводининг чиқитидан тайёрланган ем жониворларга асосий озуқа бўлмоқда.

(ЎзТАГ).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.35 — Олимпиада кундалиги. 10.10 — Ўсмирлар ижоди. 11.05 — Буратино саргузаштлари. Бадиий фильм. 2-серия. 12.15 — Ҳужжатли фильм. 12.35 — Олимпиада кундалиги. 12.55 — XXII Олимпиада ўйинлари. 14.00 — ва 16.00 — Янгиликлар. 18.00 — Дунё воқеалари. 18.20 — Концерт. 18.50 — Олимпия қишлоғида. 19.40 — Ҳужжатли фильм. 20.10 — Эрмитаж. 20.40 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — XXII Олимпиада ўйинлари. 24.00 — Дунё воқеалари.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Телефильм. 11.45 — Светофор. 12.40 — Узундан узоқ иш. Бадиий фильм. 14.10 — Замандас. 18.20 — Юлдузча. 19.00 — «Зангори экран» почтаси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёшлик. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Оламда нима гап? 22.20 — Эртага — премьера.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Ичкиликка қарши кураш. 20.55 — Телефильм. 21.10 — Китоб дўстларимиз. 21.40 — Ҳужжатли фильм. 22.05 — Сир очилди. Бадиий фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.35 — Халқ қўшиқларидан концерт. 9.30 — Хор асарлари. 11.20 — Экран куйлари. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Илғор тажриба мактаблари маршрути бўйлаб. 13.30 — Музикали Тошкент. 14.00 — Хоразм шоликорлари ҳузурида. 18.30 — Илҳомбахш меҳнатимиз — КПСС XXVI съездига. 18.45 — Юность Узбекистана. 20.50 — Аҳолига — гражданмудофааси ҳақида. 22.30 — Радиоспектакль.

Узбекистон ССР Маориф министрлигининг
Н. К. КРУПСКАЯ НОМЛИ ТОШКЕНТ ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ
КУНДУЗГИ БЎЛИМГА 1980-81 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти мактабгача ёшдаги муассасаларга тарбиячилар тайёрлайди. 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 3 йил-у 10 ой, 10-синф ҳажмида маълумотлилар учун — 2 йил-у 6 ой.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: маълумоти тўғрисида аттестат ёки шаҳодатнома, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, медицина (286-форма), санитария-эпидемиология станцияси, бактериология лабораториясидан справкалар: 4 та фотосурат (3х4 см.).

Аризалар 8-синф ҳажмида маълумотлилардан — 30 июлгача, 10-синф ҳажмида маълумотлилардан — 15 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 1 августдан 20 августгача.

Кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: 8-синф ҳажмида маълумотлилар — она тили (диктант), математика (оғзаки); 10-синф ҳажмида маълумотлилар — она тили ва адабиёт (иншо), СССР тарихи (оғзаки).

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 178-уй. Телефон: 78-55-64.

Узбекистон ССР Меҳнат бўйича давлат комитети
СССР Темир йўллар қурилиши министрлигининг Сибирь ва Узоқ Шарқ районларида жойлашган қурилиш трестларида ишлаш учун ишчиларни, шунингдек «Находка» ва «Владивосток» балиқчилик портларида ишлаш учун мавсумий ишчиларни

ТАШКИЛИЙ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адреслар: **шаҳарларда** — ишга жойлаштириш бюроларининг инспекторларига, **районларда** — шаҳар, район ижроия комитетлари ҳузуридаги меҳнат бўйича область бўлимларининг вакилларига;

Тошкент шаҳрида эса район ижроия комитетлари ҳузуридаги шаҳар аҳолисини ишга жойлаштириш бюросининг инспекторларига ва марказий пунктга қуйидаги адрес бўйича мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд.

Тошкент давлат университетининг юридик факультети деканати, партия ва касаба союз комитети катта ўқитувчи, юридик фанлари кандидати Б. Э. Ибратовга отаси

Ибрат ЭШНАЗАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси. 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор— 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси —32-55-70, халқаро ҳаёт —32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши— 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 33-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20. Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36. Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона —4-20-84: Наманган — 6-79-92: Андижон — 4-48-85: Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. — 03084. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 172. 6